
KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
OBCE LIPTOVSKÉ SLIAČE
NA ROKY 2018-2023

jún 2018

ÚVOD

Komunitný plán sociálnych služieb obce Liptovské Sliače na roky 2018 – 2023 (ďalej len „KPSS“ alebo komunitný plán) je strategickým rozvojovým dokumentom, ktorý nadväzuje na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liptovské Sliače na roky 2015 – 2021 (ďalej len „PHSR“). Jeho vypracovaním a schválením bude naplnené z PHSR Opatrenie 3.2.1 Rozvoj sociálnych služieb, Aktivita a): Vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. PHSR je rozsiahly dokument spracovaný v súlade so zákonom o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z.z. vznp., ktorý ukladá pre spracovanie PHSR pevnú štruktúru a rieši okrem hospodárskej, aj sociálnu a environmentálnu oblasť. Predpísaná metodika jeho spracovania neumožňuje podrobnejšie sa zaoberať sociálnou oblasťou, a preto je potrebné spracovať čiastkový dokument pre danú oblasť, a tým je na úrovni obce komunitný plán sociálnych služieb.

Povinnosť obce mať vypracovaný a schválený komunitný plán sociálnych služieb vychádza s §80, ods. 1 zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní vznp. (ďalej len „zákon o sociálnych službách“ alebo „zákon“).

Komunitný plán sociálnych služieb podrobne analyzuje, skúma a hodnotí celý systém sociálnych služieb na miestnej úrovni, ich ponuku a požiadavky na jednotlivé druhy služieb. Komunitný plán je špecifický dokument, ktorý rozpracováva potreby občanov aj samosprávy pri rozvoji obce v sociálnej oblasti.

Komunitné plánovanie je proces, ktorého cieľom je zadefinovať potreby a požiadavky komunity na rozsah sociálnych služieb a ich porovnanie s možnosťami obce na ich poskytovanie a zabezpečenie. Priama účasť verejnosti a zástupcov samosprávy na komunitnom plánovaní je nevyhnutným predpokladom pre spracovanie komunitného plánu v súlade s potrebami občanov, s možnosťami zdrojov materiálnych aj personálnych. Vďaka spolupráci všetkých zainteresovaných odráža komunitný plán hlavný cieľ, a tým je spokojnosť občanov a uspokojovanie ich potrieb v sociálnej oblasti.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Liptovské Sliače tvoria tri navzájom prepojené časti – teoretická, analytická a strategická časť. V teoretickej časti sú definované základné pojmy a samotná podstata sociálnych služieb. Sú objasnené ciele, zásady a princípy komunitného plánovania a jeho legislatívne východiská. Analytická časť dokumentu obsahuje rozbor súčasného stavu v sociálnej oblasti na území obce i v širšom okolí, definuje jednotlivé záujmové skupiny, vychádzajúc z PHSR pomenúva silné a slabé stránky, príležitosti a prípadné ohrozenia pri plánovaní sociálnych služieb. Z prieskumu názorov občanov získaných z vyhodnotenia dotazníkov definuje ich potreby a požiadavky v sociálnej oblasti. Strategická časť KPSS obsahuje ciele a priority do budúcnosti, časový a finančný plán ich plnenia a tiež spôsob vyhodnocovania plnenia stanovených cieľov.

OBSAH

Úvod	1
Obsah.....	2
Zoznam tabuliek.....	2
Zoznam grafov	3
1 Úvodná časť	4
1.1 Teoretické a legislatívne východiská sociálnych služieb a komunitného plánovania	4
1.1.1 Účastníci komunitného plánovania sociálnych služieb	7
1.2 Komunitné plánovanie sociálnych služieb v obci Liptovské Sliače	8
1.2.1 Organizácia procesu komunitného plánovania	8
2 Analytická časť	9
2.1 Analýza sociologických a demografických údajov	9
2.1.1 Základná charakteristika obce Liptovské Sliače	9
2.1.2 Obyvateľstvo	9
2.1.3 Školstvo	16
2.1.4 Charakteristika záujmových združení pôsobiach na území obce	17
2.1.5 Sociálne znevýhodnené skupiny	26
2.2 Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb	28
2.3 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov obce	33
2.4 SWOT analýza v sociálnej oblasti	43
3 Strategická časť	45
3.1 Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb	45
3.2 Časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb	46
3.3 Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb	50
Záver	51
Prílohy	52

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Vekové zloženie obyvateľov obce v %	11
Tabuľka 2 Index starnutia obyvateľov	13
Tabuľka 3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (počet)	14
Tabuľka 4 Druhy sociálnych služieb poskytované v obci Liptovské Sliače	28
Tabuľka 5 Sociálne postavenie	37

Tabuľka 6 Druhy sociálnych služieb	39
--	----

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 Počet obyvateľov obce k 31.12 (r. 1993 – 2016)	10
Graf 2 Počet obyvateľov obce podľa pohlavia k 31.12 (r. 1993 – 2016)	10
Graf 3 Vekové zloženie obyvateľov obce v %	12
Graf 4 Priemerný vek obyvateľa	12
Graf 5 Prírastok obyvateľov	13
Graf 6 Štruktúra vzdelania obyvateľov obce v roku 2011	15
Graf 7 Počet detí v školách v rokoch 1996 – 2015	17
Graf 8 Veková štruktúra obyvateľstva nad 65 rokov	27
Graf 9 Bydlisko	34
Graf 10 Veková štruktúra	34
Graf 11 Vzdelanie	35
Graf 12 Rodinný stav	35
Graf 13 Ekonomické postavenie	36
Graf 14 Spôsob bývania	36
Graf 15 Sociálne problémy v rodine	37
Graf 16 Využívanie sociálnej služby	38
Graf 17 Najviac ohrozené skupiny obyvateľstva	38
Graf 18 Formy poskytovania sociálnych služieb	41
Graf 19 Zdroje získavania informácií o poskytovaných sociálnych službách v obci	41
Graf 20 Záujem o vznik kontaktného miesta	42

1 ÚVODNÁ ČASŤ

1.1 Teoretické a legislatívne východiská sociálnych služieb a komunitného plánovania

Základné pojmy

Komunita je skupina alebo okruh ľudí so spoločnými znakmi, ktorí navzájom rešpektujú svoje špecifiká. Vyznačuje sa otvorenou komunikáciou a ochotou spolupracovať na dosiahnutí spoločných cieľov. Základnou občianskou komunitou je obec. Je to priestor, v ktorom sa budujú vzájomné vzťahy medzi obyvateľmi, skupinami obyvateľov, poskytovateľmi služieb a orgánmi samosprávy.

Komunitné plánovanie je cielený proces na dosiahnutie uspokojenia potrieb a záujmov obyvateľov. Kladie veľký dôraz na aktívny prístup užívateľov sociálnych služieb pri definovaní potrieb, hľadania zdrojov a možností riešenia problémov v sociálnej oblasti. Komunitné plánovanie spája personálne, materiálne a finančné možnosti komunity pri zvyšovaní kvality života občanov, hlavne v sociálnej oblasti.

Sociálna služba je taká činnosť, ktorá je zameraná na zmierňovanie nepriaznivej sociálnej situácie osoby, rodiny či komunity alebo na predchádzanie/preveniu vzniku takejto situácie. Prostredníctvom sociálnych služieb je možné uspokojovať základné životné potreby obyvateľov, riešiť krízové situácie či predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Sociálne služby

Zákon o sociálnych službách definuje sociálnu službu ako odbornú, obslužnú alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.
- f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Zákon delí sociálne služby podľa druhu nasledovne:

- a) sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:
 1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
 2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
 - 2.1. nízkoprahové denné centrum,
 - 2.2. integračné centrum,
 - 2.3. komunitné centrum,
 - 2.4. nocľaháreň,
 - 2.5. útulok,
 - 2.6. domov na polceste,
 - 2.7. zariadenie núdzového bývania,
 3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,
- b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
3. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života,
4. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
5. služba včasnej intervencie,
- c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:
 1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:
 - 1.1. zariadenie podporovaného bývania,
 - 1.2. zariadenie pre seniorov,
 - 1.3. zariadenie opatrovateľskej služby,
 - 1.4. rehabilitačné stredisko,
 - 1.5. domov sociálnych služieb,
 - 1.6. špecializované zariadenie,
 - 1.7. denný stacionár,
 2. domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
 3. prepravná služba,
 4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
 5. tlmočnická služba,
 6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
 7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
 8. požičiavanie pomôcok,
- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:
 1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
 2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
- e) podporné služby, ktorými sú:
 1. odľahčovacia služba,
 2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
 3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
 4. podpora samostatného bývania,
 5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
 6. poskytovanie sociálnej služby v práci,
 7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Podľa § 80 zákona o sociálnych službách obec poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:

- sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
- nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
- opatrovateľskej služby,
- prepravnej služby,
- odľahčovacej služby,
- pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- poskytuje základné sociálne poradenstvo.

Môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12 zákona o sociálnych službách, ktoré boli vymenované vyššie.

Sociálne služby možno účelne a vhodne spájať. Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

V prípade, že obec niektorú zo sociálnych služieb neposkytuje, môže uzatvárať zmluvu o

- poskytovaní sociálnej služby,
- poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby.

Komunitný plán sociálnych služieb

Právne východiská pre oblasť sociálnych služieb predstavuje zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní vznp. Uvedený zákon dopĺňajú aj iné legislatívne normy, napr.:

- Zákon o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb. vznp.
- Zákon o životnom minime č. 601/2003 Z.z. vznp.
- Zákon o hmotnej núdzi č. 417/2013 Z.z. vznp.
- Zákon o rodine č. 36/2005 Z.z. vznp.

Pri tvorbe komunitného plánu sociálnych služieb sú podkladom pre jeho spracovanie aj iné strategické dokumenty, napr.:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liptovské Sliače na roky 2015 – 2021
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 - 2020

Obec je povinná utvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu, na účel predchádzania vzniku alebo zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. vznp. v § 80 stanovuje obciam povinnosť vypracovať KPSS ako strategický dokument rozvoja obce v sociálnej oblasti.

Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v jej územnom obvode, s prijímateľmi týchto sociálnych služieb, pričom vychádza z národných priorít rozvoja sociálnych služieb a zároveň zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Obec je povinná predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:

- ✓ analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- ✓ analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce,
- ✓ analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce,
- ✓ určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce podľa jednotlivých druhov a foriem sociálnych služieb, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb,

- ✓ časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb vrátane určenia kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových a organizačných podmienok na ich realizáciu, ktoré vytvára obec,
- ✓ spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb,
- ✓ podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb.

1.1.1 Účastníci komunitného plánovania sociálnych služieb

Zadávatelia sociálnych služieb

Zadávatel' je ten, kto má povinnosť so zákona riešiť sociálne služby na svojom území, je ním obec alebo VÚC. Orgány obce alebo VÚC zodpovedajú za rozvoj sociálnej oblasti a služieb, určujú priority a podľa potrieb občanov na svojom území zriaďujú, zabezpečujú, financujú, prípadne objednávajú jednotlivé druhy a formy sociálnych služieb. Obec prostredníctvom obecného zastupiteľstva rozhoduje o zahájení a realizácii komunitného plánovania, o zástupcoch obce v tomto procese a o finančnom zabezpečení prípravy komunitného plánu sociálnych služieb, o jeho verejnom pripomienkovaní, následnom schválení a predložení vyššiemu územnému celku v Žiline.

Poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovatelia sociálnych služieb, v súlade so zákonom, sú obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou a iná osoba (verejný poskytovateľ sociálnej služby a neverejný poskytovateľ sociálnej služby), ktorí poskytujú služby obyvateľom, pričom formy a rozsah služieb prispôbujú požiadavkám prijímateľov. Do procesu komunitného plánovania sú zapojení všetci poskytovatelia bez ohľadu na ich formu vzniku nakoľko majú v tomto procese rovnaké postavenie. Všetci poskytovatelia spolupracujú nielen pri komunitnom plánovaní, ale aj pri budovaní systému sociálnych služieb tak, aby zodpovedali potrebám obyvateľov na svojom území. Zároveň vytvárajú projekty na zachovanie a rozširovanie svojich zariadení, pracovných miest a služieb.

Prijímatelia sociálnych služieb

Prijímatelia sociálnych služieb sú fyzické osoby, ktorým sa za podmienok stanoveným zákonom poskytuje sociálna služba, všetky osoby, ktoré sa z nejakého dôvodu ocitli v nepriaznivej životnej situácii, či už z dôvodu vysokého veku alebo zdravotných problémov; neprispôsobiví občania, ľudia závislí od návykových látok, týrané či zanedbávané deti a dospelí. Prijímateľmi sú nielen tí, ktorí v momentálnej situácii služby využívajú, ale aj tí, ktorí sú ich potenciálnymi užívateľmi či na danú službu čakajú. Prijímateľom sa môže stať v priebehu svojho života každý občan.

Ostatná verejnosť

Verejnosť a ostatné organizácie v obci by mali byť tiež zapojení do procesu komunitného plánovania. Sú to všetci tí, ktorých sa priamo riešená problematika netýka, ale majú právo byť informovaní, prípadne vstupovať do procesu riešenia. Mala by im byť daná možnosť vyjadriť sa k téme sociálnych služieb, k ich ponuke či budúcim potrebám. Ich spoluúčasť je nevyhnutným predpokladom pre prijímanie zmien v komunite a pre vytváranie pocitu spolupatričnosti.

Vzťahy všetkých zúčastnených strán v procese komunitného plánovania sú založené na partnerstve a rovnocennom postavení.

1.2 Komunitné plánovanie sociálnych služieb v obci Liptovské Sliače

1.2.1 Organizácia procesu komunitného plánovania

Pre vypracovanie komunitného plánu obec zostavila pracovnú skupinu, ktorej úlohou bolo:

- Navrhnuť v súlade so zákonom o sociálnych službách štruktúru KPSS,
- Určiť cieľové skupiny, na ktoré bude komunitný plán zameraný,
- Určiť ciele komunitného plánovania,
- Určiť spôsob zberu informácií pre strategickú časť KPSS
- Navrhovať opatrenia, aktivity a akčný plán riešenia

Zloženie pracovnej skupiny

Pavol Bartík	zástupca starostu, OÚ Lipt. Sliače
Magdaléna Dvorská	MŠ Lipt. Sliače
Bc. Júlia Fričová	študentka
Mgr. Emília Mušútová	riaditeľka, ZPS a DSS Lipt. Sliače
Mgr. Jana Ondříková Dis.	sociálna pracovníčka, OÚ Lipt. Sliače
Mgr. Leonard Ondrejka	sociálny, administratívny pracovník, Obec Lipt. Sliače
PaeDr. Katarína Ondrášová	ZŠ J. Hanulu Lipt. Sliače
Ing. Helena Priesolová	zostavovateľ PHSR Lipt. Sliače, eLSe klub
Daniela Sliacka	predsedníčka, Jednota dôchodcov
Silvia Slotková	predseda sociálnej komisie
PhDr. Desana Stromková	spracovateľ KP, PSI Liptov o.z.
Ing. Martina Hrušková	spracovateľ KP, PSI Liptov o.z.

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 Analýza sociologických a demografických údajov

2.1.1 Základná charakteristika obce Liptovské Sliače

Obec Liptovské Sliače je, čo do počtu obyvateľov, najväčšou obcou na Liptove. K 31.12.2016 mala obec podľa údajov zo ŠÚ SR 3762 obyvateľov. Obec leží na rozhraní dvoch okresov – Liptovský Mikuláš a Ružomberok, pričom dopravná dostupnosť je primeraná. Do okresného mesta Ružomberok je to 7 km a do Liptovského Mikuláša 21 km, aj keď v čase dopravných špičiek je výjazd z obce na cestu I. triedy č. 18 problematický.

Liptovské Sliače tvoria jedno katastrálne územie, ktoré vzniklo v minulosti spojením troch osád – Nižného, Stredného a Vyšného Sliača.

Obec plní nielen obytnú funkciu, ale je aj turistickou oblasťou s bohatými službami a možnosťami zamestnania sa pre vlastných občanov.

Obec Liptovské Sliače je zriaďovateľom viacerých organizácií, ktoré poskytujú základné služby pre občanov. Nachádza sa tu zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, základná škola Jozefa Hanulu pre obidva stupne povinnej školskej dochádzky, Materská škola a školská jedáleň, obecná knižnica a polyfunkčný dom Prameň – ubytovacie a reštauračné zariadenie.

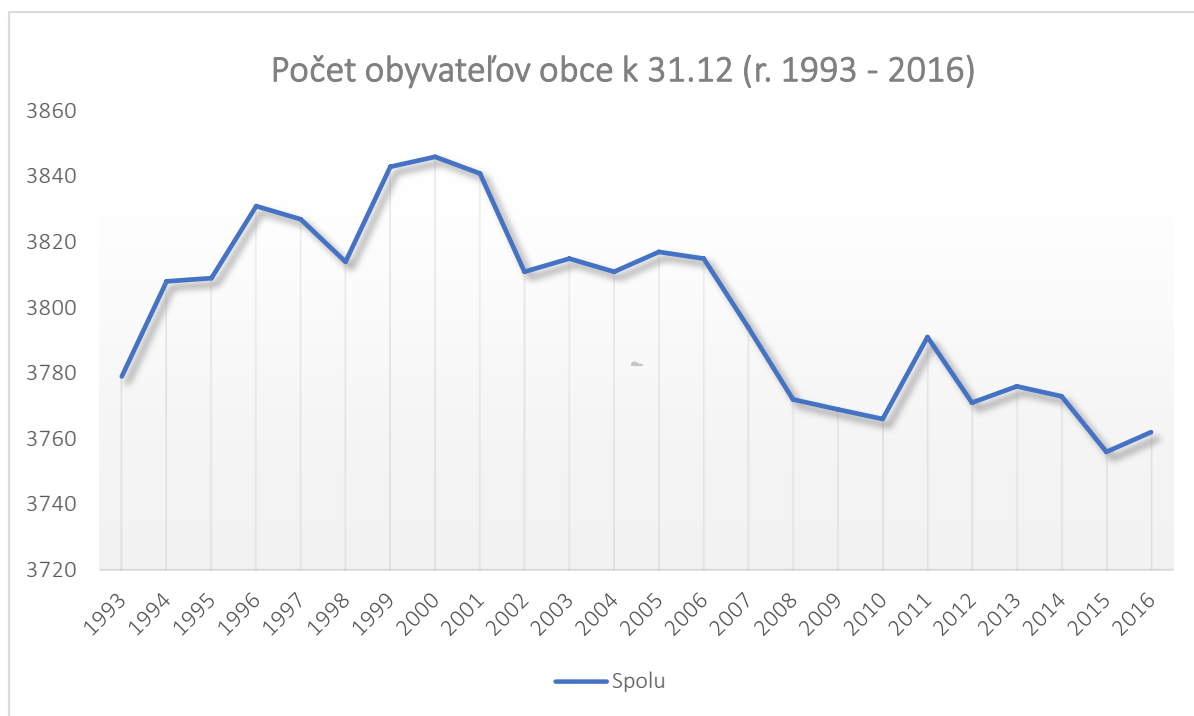
Okrem týchto zariadení sa v obci nachádzajú viaceré predajne potravín a mäsa, predajne rozličného tovaru, pohostinstvá, bary a cukráreň. Služby obyvateľom a návštevníkom poskytujú aj kvetinárstvo, predajňa stavebného materiálu, prevádzka na opravu motorových vozidiel, kaderníctvo a penzióny. Svoju pobočku má v obci Slovenská pošta. Občania majú možnosť športového vyžitia na futbalových ihriskách, vo fitnescentre a na tenisových kurtoch, v detských sadoch a priestor pre kultúru poskytujú kultúrny dom a kultúrne stredisko, knižnica či prírodný amfiteáter Pažite. V obci sa nachádzajú 4 cintoríny a pohrebništvo.

V obci pracuje niekoľko záujmových organizácií a združení, o ktorých budeme hovoriť nižšie. Obec žije bohatým kultúrnym a spoločenským životom.

2.1.2 Obyvateľstvo

Vývoj počtu obyvateľov

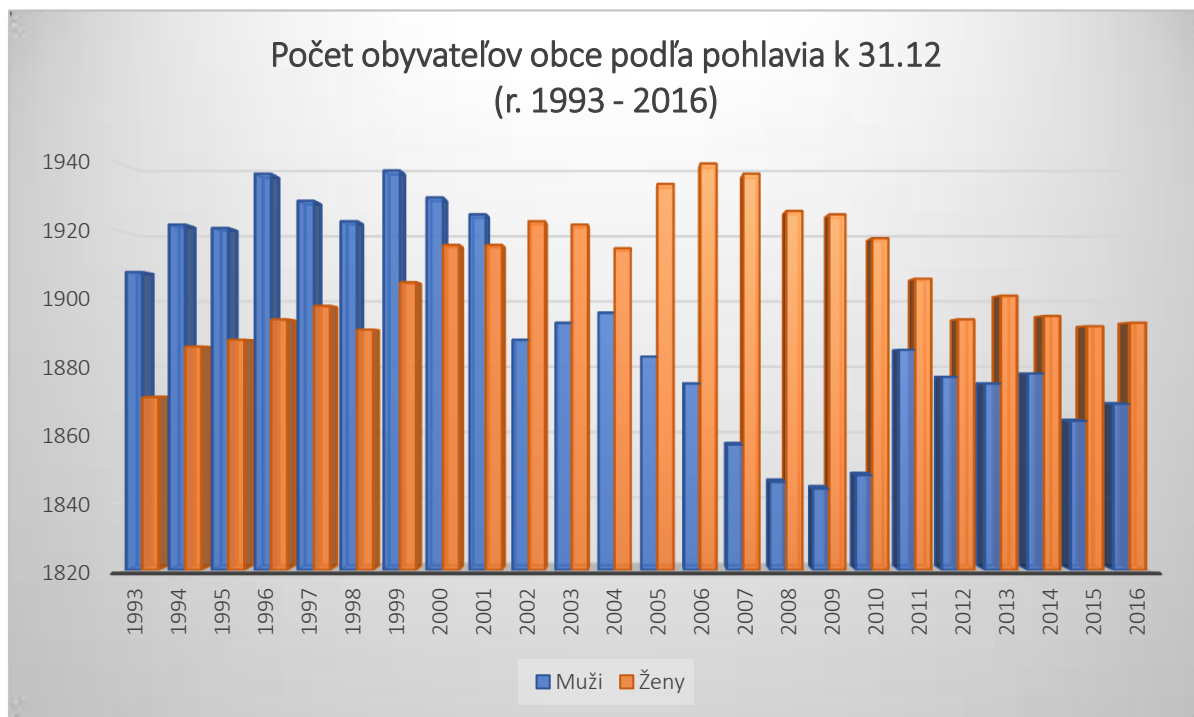
Vývoj počtu obyvateľov za sledované obdobie od roku 1993 po rok 2016 je podľa grafu uvedeného nižšie stabilizovaný, pričom sa za obdobie 20-tich rokov (v roku 2013) vrátil do východiskového stavu. Mierny vzostup počtu obyvateľov bol do roku 2000, kedy obec dosiahla maximum počtu obyvateľov v sledovanom období t.j. 3846. Od roku 2000 začal počet obyvateľov postupne klesať až na 3762 obyvateľov v roku 2016.

Graf 1 Počet obyvateľov obce k 31.12 (r. 1993 – 2016)

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Pri porovnaní zloženia obyvateľstva podľa pohlavia možno sledovať v rokoch 1993 – 2016 rozdiel medzi počtom mužov a žien v obci. Do roku 2001 bol počet mužov vyšší ako počet žien. Zmena nastala v roku 2002, kedy začal podiel žien stúpať a v roku 2009 dosiahol maximum, kedy počet žien oproti mužom bol vyšší o 81 osôb. V posledných rokoch sa tento rozdiel znížil a ustálil sa v priemere o 22 žien viac ako mužov.

Graf 2 Počet obyvateľov obce podľa pohlavia k 31.12 (r. 1993 – 2016)

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

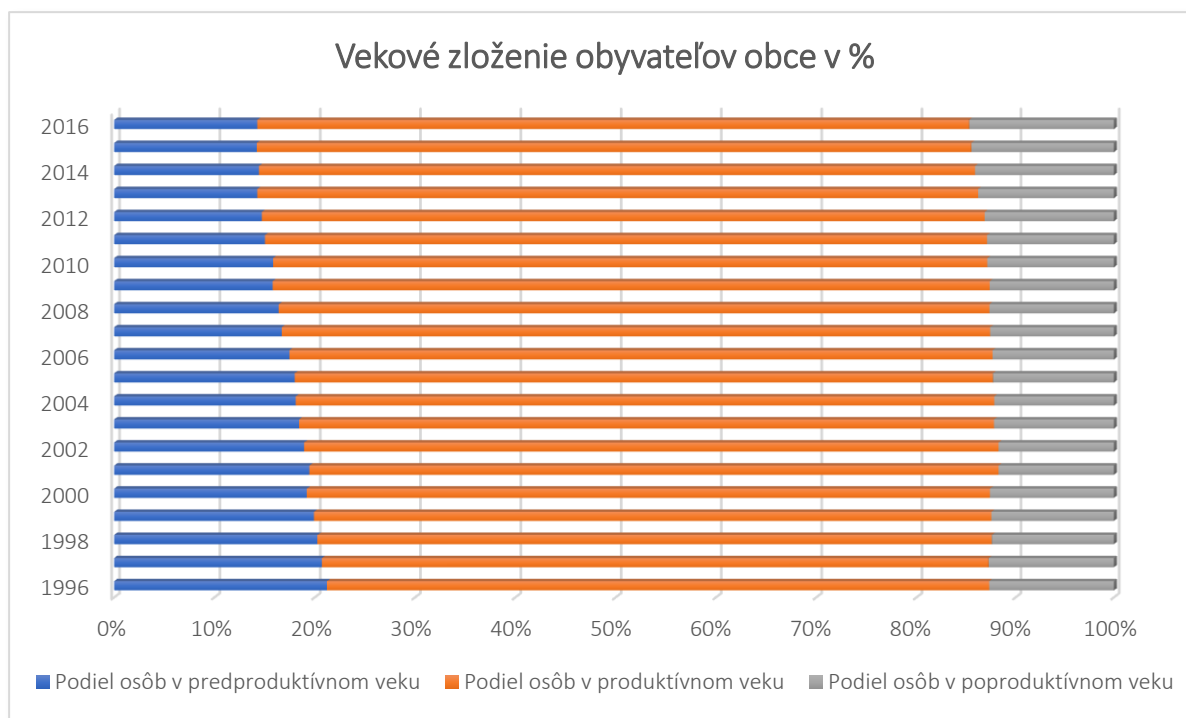
Vývoj podielu vekových skupín

Tabuľka 1 Vekové zloženie obyvateľov obce v %

Vekové zloženie obyvateľov obce v %

rok	Predproduktívny vek	Produktívny veku	Poproduktívny vek	droj:
1996	21,22	66,09	12,69	Štatis
1997	20,72	66,53	12,75	tický
1998	20,27	67,3	12,43	úrad
1999	19,93	67,6	12,46	SR
2000	19,21	68,17	12,61	data
2001	19,46	68,8	11,74	báza
2002	18,95	69,33	11,73	DATA
2003	18,45	69,36	12,19	cube
2004	18,11	69,72	12,18	Vek
2005	18	69,69	12,31	ové
2006	17,48	70,17	12,35	zlož
2007	16,71	70,69	12,6	enie
2008	16,41	70,92	12,67	oby
2009	15,81	71,56	12,63	vate
2010	15,85	71,27	12,88	ľstv
2011	15,04	72,07	12,9	a
2012	14,72	72,13	13,15	obc
2013	14,27	71,9	13,82	e sa
2014	14,44	71,43	14,13	od
2015	14,22	71,27	14,51	roku
2016	14,27	71	14,73	199
				6
				post

upne mení v neprospech osôb do 14 rokov (predproduktívny vek), ktorých hodnota sa ustálila od roku 2012 na necelých 15 %. Zároveň je možné pozorovať stúpajúce hodnoty pri osobách v poproduktívnom veku, ktorých percento sa od roku 2013 postupne zvyšuje a blíži sa k hranici 15-tich %. V prípade Liptovských Sliačov je podľa údajov zo štatistického úradu SR v poproduktívnom veku viac žien ako mužov o takmer 6 %.

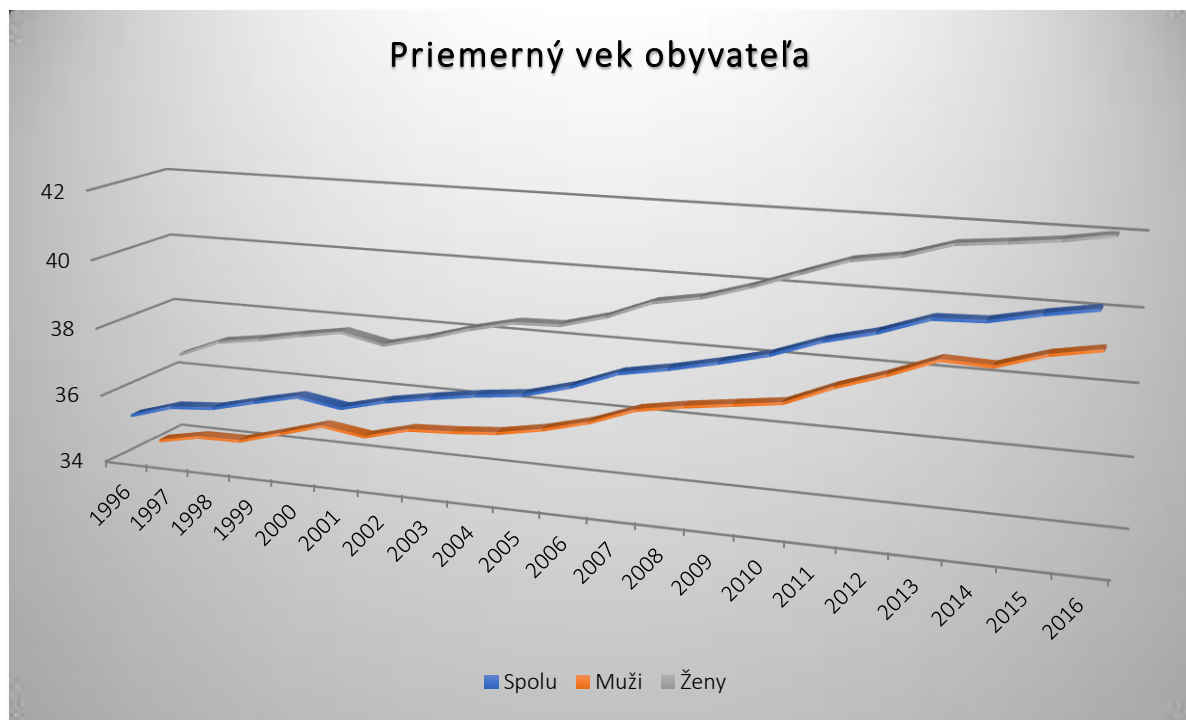

Graf 3 Vekové zloženie obyvateľov obce v %

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Demografický vývoj nielen na Slovensku už dlhodobo poukazuje na postupné starnutie populácie, ktoré predstavuje z pohľadu zabezpečenia sociálnych istôt a služieb jeden z najvýznamnejších problémov 21. storočia. V budúcnosti bude kásť zvýšené nároky na sociálne zabezpečenie a starostlivosť o seniorov či zdravotne znevýhodnených občanov.

Obec Liptovské Sliache potvrdzuje nastupujúci trend v demografickom vývoji.

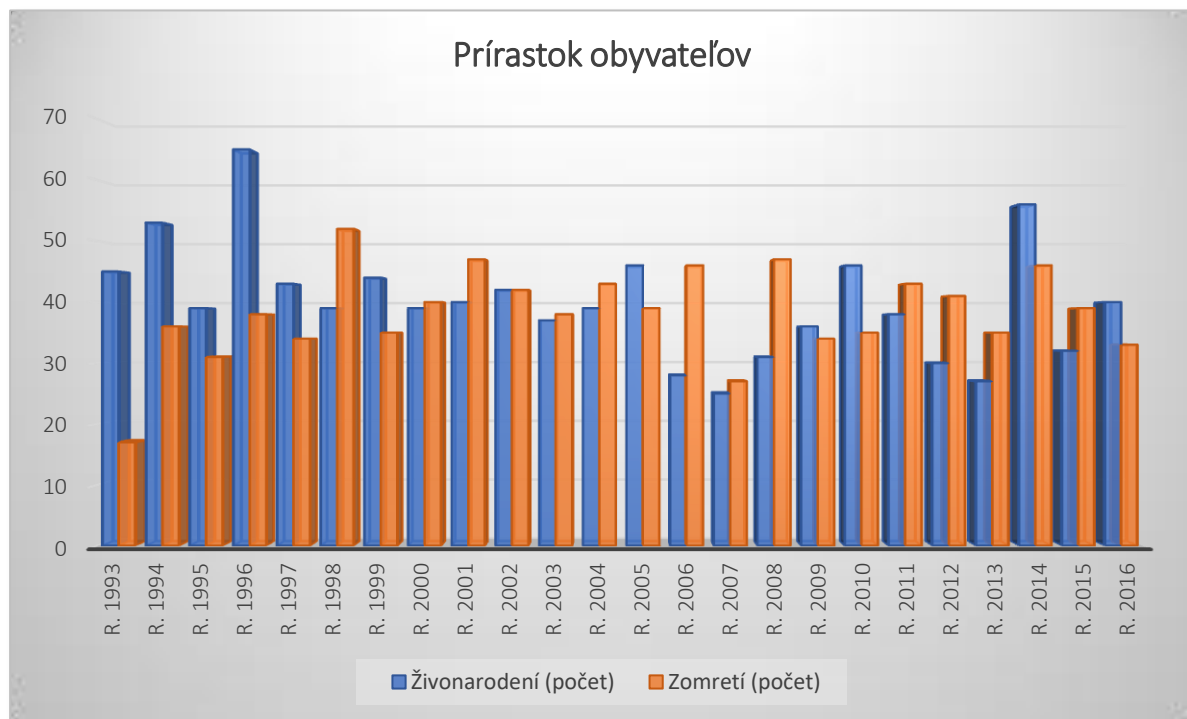

Graf 4 Priemerný vek obyvateľa

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Priemerný vek obyvateľov u oboch pohlaví má stúpajúcu tendenciu, pričom priemerný vek žien je vyšší o tri roky.

Graf 5 Prírastok obyvateľov

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Vyššie uvedený Graf 5 Prírastok obyvateľov poukazuje na rovnomerný vývoj počtu obyvateľov, kedy pomer medzi živonarodenými a zomrelými nie je taký výrazný, aby sa dalo hovoriť o perspektívnom prirodzenom náraste počtu obyvateľstva v obci.

Index starnutia

Tabuľka 2 Index starnutia obyvateľov

Index starnutia

rok	Slovenská republika	Žilinský kraj	Okres Ružomberok	Liptovské Sliače
1996	51,22%	45,76%	56,73%	59,78%
1997	53,38%	47,62%	58,73%	61,54%
1998	55,39%	49,34%	60,12%	61,32%
1999	57,53%	51,13%	61,81%	62,53%
2000	59,78%	53,16%	63,64%	65,63%
2001	60,84%	53,89%	63,43%	60,35%
2002	63,20%	55,82%	65,23%	61,91%
2003	65,68%	58,18%	68,03%	66,05%
2004	68,12%	60,30%	69,92%	67,25%
2005	70,74%	62,44%	71,50%	68,41%
2006	73,47%	65,11%	74,33%	70,61%

2007	76,00%	67,63%	76,82%	75,39%
2008	78,26%	69,95%	78,49%	77,22%
2009	80,01%	71,82%	80,19%	79,87%
2010	81,01%	73,65%	82,16%	81,24%
2011	82,96%	75,69%	87,44%	85,79%
2012	85,51%	78,49%	91,08%	89,37%
2013	88,34%	81,73%	95,80%	96,85%
2014	91,17%	84,97%	99,83%	97,80%
2015	94,22%	88,44%	104,48%	102,06%
2016	96,96%	91,61%	108,04%	103,17%

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Údaje z Tabuľka 2 Index starnutia obyvateľov porovnávajúcej hodnoty na úrovni Slovenskej republiky, kraja, okresu aj samotnej obce hovoria o tzv. indexe starnutia, ktorý sa neustále zvyšuje a znamená v konkrétnom vyjadrení, že na 100 detí pripadá 103 ľudí starších ako 65 rokov. Tento trend starnutia populácie sa podľa prognózy vývoja obyvateľstva SR do roku 2035 bude prehĺbovať tak, že do roku 2022 bude na 100 detí 128 ľudí starších ako 65 rokov a do roku 2035 bude na 100 detí až 180 starých ľudí. V celoslovenskom meradle to vyvolá zvýšený tlak na ekonomiku SR v oblasti dôchodkového zabezpečenia a v oblasti činnosti samosprávy vzrastú nároky na poskytovanie rôznych druhov a foriem sociálnych služieb.

Vzdelanostná štruktúra

Pri hodnotení vzdelanostnej štruktúry je možné vychádzať len z údajov sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku, ktoré sa na území Slovenskej republiky uskutočňuje raz za 10 rokov. Nižšie uvedená tabuľka porovnáva údaje z roku 2001 a 2011.

Tabuľka 3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (počet)

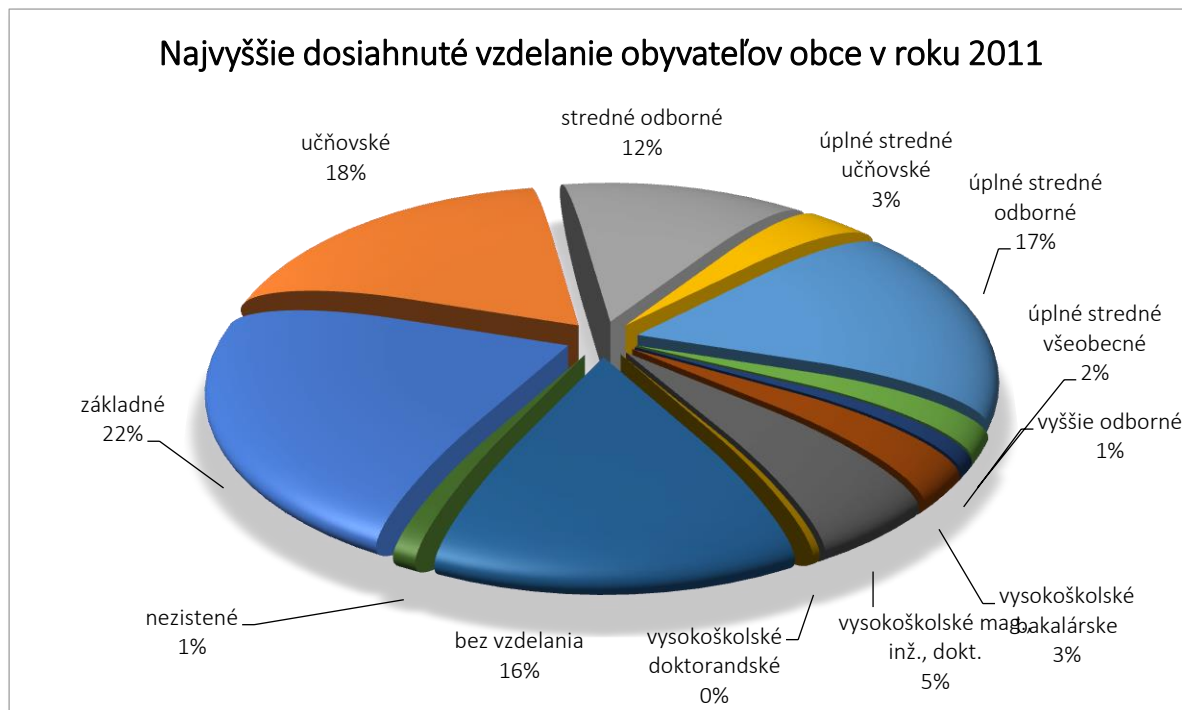
Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	r. 2001	r. 2011
základné	1 164	818
učňovské (bez maturity)	1 019	675
stredné odborné (bez maturity)	17	453
úplné stredné učňovské (s maturitou)	175	117
úplné stredné odborné (s maturitou)	465	651
úplné stredné všeobecné	86	80
vyššie odborné	10	41
vysokoškolské bakalárske	1	109
vysokoškolské mag., inž., dokt.	89	206
vysokoškolské doktorandské	3	13
bez vzdelania	5	593
nezistené	0	40
deti do 16 rokov	796	
Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	3830	3796

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v r. 2001 a v r. 2011

Vzdelanostná úroveň v Liptovských Sliačoch sa za 10 rokov posunula v prospech stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaných ľudí, čo je celoslovenský trend. Vzástla ponuka vysokých škôl aj dostupnosť vzdelávania na vysokých školách pre širšie vrstvy obyvateľstva. V obci klesol počet obyvateľov zo základným vzdelaním a logicky aj s učňovským vzdelaním, pretože učňovské vzdelanie takmer zaniklo. Kategória detí do 16 rokov sa v roku 2011 presunula do kategórie bez vzdelania a nezistené a čísla z týchto kategórií svedčia aj o poklese počtu detí do 16 rokov.

Graf 6 Štruktúra vzdelania obyvateľov obce v roku 2011

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v r. 2001 a v r. 2011

Graf 6 Štruktúra vzdelania obyvateľov obce v roku 2011 vyjadruje percentuálne zastúpenie jednotlivých úrovní vzdelania, ktoré sú v troch typoch odpovedí na približne rovnakej úrovni – bez vzdelania – 17 %, základné vzdelanie - 22 % a učňovské – 18 %. Podstatne vyššie bola zastúpená skupina stredoškolsky vzdelaných obyvateľov (34 %) a vysokoškolsky vzdelaných občanov obce bolo v roku 2011 9 %.

2.1.3 Školstvo

Charakteristika MŠ

Materská škola Liptovské Sliače, Na Majeri 543/1 bola po zrekonštruovaní a prístavbe slávnostne otvorená 28. 11. 2012 a prevádzka sa začala 3. 12. 2012. MŠ je päťtriedna, poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom vo veku od 2,5 – 6 rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. Taktiež poskytuje deťom aj možnosť poldennej výchovy a vzdelávania. MŠ pracuje podľa Školského vzdelávacieho programu „Od jesene do leta po sliačansky“, ktorý je zameraný na ľudové zvyky a tradície obce. Vo svojej výchovno-vzdelávacej činnosti sa zameriava aj na environmentálnu výchovu, grafomotoriku a zdravý životný štýl. K zdravému životnému štýlu detí prispievajú pohybové aktivity na ihrisku a školskom dvore

V šk. roku 2016/2017 MŠ navštevovalo 96 detí. Brány MŠ opustilo 36 detí. Na šk. rok 2017/2018 je zapísaných 102 detí, z toho 47 nových a 13 mladších ako 3 roky. 4 žiadostiam nebolo vyhovené.

Materská škola zabezpečuje 100%tnú zaškolenosť detí pred vstupom do základnej školy.

MŠ má dobrú spoluprácu s rodičmi, zriaďovateľom, ZŠ aj ostatnými organizáciami v obci. V rámci tejto spolupráce v minulom šk. roku usporiadala nasledovné akcie:

- ✓ Účasť na cezpoľnom behu v obci,
- ✓ Deň otvorených dverí v MŠ v rámci osláv dňa materských škôl,
- ✓ Vystúpenie s programom v DDS v Lipt. Sliačoch – Deň úcty k starším,
- ✓ Mikulášska besiedka,
- ✓ Vystúpenie s programom – Benefičný koncert,
- ✓ Karneval,
- ✓ Vynášanie Murieny,
- ✓ Divadelné predstavenie Danko a Janka, Domček na stračej nôžke, Kúzelnícke predstavenie kúzelníka Wolfa,
- ✓ Detský juniáles,
- ✓ Výlet do Bojníc,
- ✓ Návšteva ZŠ, školskej družiny a knižnice,
- ✓ Plavecký výcvik,
- ✓ Vystúpenie s programom z príležitosti osláv Dňa matiek,
- ✓ Deň detí,
- ✓ Účasť učiteliek na zápise do 1. ročníka ZŠ,
- ✓ Brigáda rodičov pri úprave šk. dvora a opravy kolobežiek a bicyklov.

MŠ má dobrú spoluprácu aj s logopedickou a psychologickou poradňou, v rámci ktorej bola zabezpečená logopedická depistáž detí a vyšetrenie školskej zrelosti predškolákov. MŠ spolupracuje aj so Súkromnou základnou umeleckou školou v Ružomberku, ktorá na základe záujmu rodičov uskutočňuje výtvarné aktivity v popoludňajších hodinách v materskej škole. Deti majú možnosť navštevovať aj krúžok anglického jazyka.

Charakteristika ZŠ

Základná škola Jozefa Hanulu nesie čestný názov od roku 2000, kedy ho prevzala z Ministerstva školstva SR. Od roku 1969 funguje nová škola v stredných Sliačoch pre všetky tri časti – Nižný, Stredný a vyšný Sliač. Školský areál tvorí 6 budov – dva pavilóny slúžia na vyučovací proces, v jednej budove je jedáleň a družina, ďalšie budovy sú dielne a telocvičňa. Základná škola Jozefa Hanulu má rozšírené vzdelávanie o regionálnu výchovu a ľudovú kultúru, zameranú na uchovávanie tradícií a folklóru. V súčasnosti pracuje v základnej škole 18 odborných pedagogických aj nepedagogických zamestnancov

– 1 riaditeľka, 11 učiteľov, 2 vychovávateľa, 2 asistenti učiteľa, jeden špeciálny pedagóg a školský psychológ.

Vývoj počtu žiakov ZŠ a MŠ

Materské školy v rokoch 1996 - 2015

Rok	Materské školy	Deti	Triedy	Učítelia
1996	1	114	5	9
1997	3	120	6	12
1998	3	119	6	12
1999	3	127	6	12
2000	3	134	6	11
2001	3	123	6	11
2002	3	123	6	11
2003	3	117	6	11
2004	3	106	6	11
2005	1	99	6	10
2006	1	97	6	10
2007	1	102	6	11
2008	1	97	6	10
2009	1	94	5	9
2010	1	80	5	8
2011	1	80	4	8
2012	1	82	4	8
2013	1	94	5	10
2014	1	94	5	10
2015	1	97	5	10

Graf 7
Počet
detí v
škôlach v
rokoch
1996 –
2015
Zdroj:
Sčítanie

Základné školy v rokoch 1996 - 2015

Počet	Základné školy	Žiaci	Triedy	Učítelia
1996	1	412	16	22
1997	1	414	16	23
1998	1	415	17	22
1999	1	442	18	23
2000	1	434	18	22
2001	1	423	18	24
2002	1	414	18	26
2003	1	426	19	28
2004	1	416	18	23
2005	1	403	19	28
2006	1	389	19	30
2007	1	373	19	29
2008	1	366	19	27
2009	1	358	19	28
2010	1	351	18	27
2011	1	338	18	27
2012	1	300	17	25
2013	1	298	17	26
2014	1	287	16	23
2015	1	277	16	23

obyvateľov, domov a bytov v r. 2001 a v r. 2011

2.1.4 Charakteristika záujmových združení pôsobiach na území obce

V obci Liptovské Sliače pôsobí viac ako 2 desiatky spoločenských organizácií, občianskych a záujmových združení s rôznymi druhmi zamerania a pôsobenia. Združujú rôzne vekové kategórie a realizujú vo vzájomnej spolupráci, v spolupráci s obcou, s MŠ a ZŠ a s ďalšími inštitúciami spoločenské, duchovné, športové, kultúrne, vzdelávacie, oddychové a poznávacie podujatia. Rozvíjajú rôznorodú činnosť v prospech komunity, ponúkajú možnosti sebarealizácie a rozvíjajú pocit spolupatričnosti medzi svojimi členmi i ostatnými spoluobčanmi. Stručný prehľad organizácií, z ktorých väčšina má aj svoj sociálny aspekt, je uvedený nižšie.

NÁZOV

BEH OKOLO SLIAČOV

ORGANIZÁCIE:

CHARAKTERISTIKA
ORGANIZÁCIE:

Osloviť občanov, najmä mládež, našej obce k aktívnej, ale aj pasívnej účasti na peknom športovom (bežeckom) podujatí, aby sme podporili pohybovú kultúru našich občanov. Chceme utužiť citenie ľudí k atletike a hlavne k behu, ktorý je

	<i>základom temer každého športového odvetvia a nadviazať na dlhodobú tradíciu tohto bežeckého podujatia.</i>
ROK VZNIKU:	1973
POČET ČLENOV:	2
AKTIVITY:	- organizujeme športové (bežecké) podujatie pre deti materských škôl, všetky kategórie žiakov, dorastu, juniorov, mužov a žien z Liptovských Sliačov, Liptova a z celého Slovenska, prípadne zahraničných pretekárov, - zároveň pozývame pasívnych priaznivcov atletiky a hlavne cezpoľného behu, ktorí síce športujú, ale nemajú odvahu zúčastniť sa pretekov, aby v budúcnosti podporili svojou aktívnou účasťou rozvíjať túto myšlienku a pritiahli tak ďalších priaznivcov športu k účasti na tomto projekte.

NÁZOV

DETSKÝ CHRÁMOVÝ SPEVOKOL

ORGANIZÁCIE:

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	<i>Hlavným cieľom nášho detského chrámového spevokolu je doprevádzať spevom a hudobnými nástrojmi sv. omše. Sväté omše za účasti detí bývajú pravidelne každý štvrtok, predtým máme v spevární na fare spevácke skúšky. Spevokol navštevujú deti od 5 do 15 rokov. Jednou zo záujmových činností sú aj voľnočasové aktivity v našom zbore, cez ktoré hudbou učíme deti k láske k Bohu.</i>
ROK VZNIKU:	1991
POČET ČLENOV:	30
AKTIVITY:	- Dobrá Novina: Dobrá Novina je vianočná kolednícka akcia eRka, ktorá je spojená so zbierkou pre rozvojové projekty v afrických krajinách. Podpora Dobrej Noviny sa má dostať hlavne tým, ktorí ju najviac potrebujú (deti, rodiny v núdzi, zdravotne postihnutí). Príprava s deťmi začína už od septembra a končí 26. decembra, kedy deti navštevujú rodiny v našej farnosti a koledami ohlasujú narodenie malého Ježiška. Pritom do pokladničiek zbierajú finančné dary pre tretí svet. Deti sa učia pomáhať slabším a podeliť sa o svoj čas. - Jasličkové pobožnosti: Každoročne počas vianočných sviatkov sa deťom snažíme priblížiť čo najlepšie narodenie malého Ježiška jasličkovou pobožnosťou. Deti sa aktívne zapájajú do nacvičovania textov, prípravy kulis a kostýmov. Najmladšie deti sa zapájajú recitovaním vianočných kolied. - Krížové cesty: Počas pôstneho obdobia sa s deťmi zúčastňujeme na krížových cestách, ktoré deti čítajú a doprevádzajú vhodnými pôstnymi piesňami. Pre lepšie pochopenie nacvičujeme s deťmi dramatizáciu krížovej cesty, ktorá je pre nich veľmi zaujímavá. - Detský tábor: Detský tábor patrí medzi pravidelné letné aktivity nášho spevokolu. Hlavným cieľom táborov je spoločné prežitie voľných chvíľ a utuženie kolektívu. Každý rok máme zvolenú inú táborovú tému, ktorej sa venujeme celý týždeň. Snažíme sa o to, aby sa deti naučili dobre využívať svoj čas a spoločne si oddýchlí. - Karneval: Karneval organizujeme počas fašiangového obdobia, aby deti pochopili, že je to obdobie radovania sa pred pôstom. Začína vždy ráno sv. omšou a pokračujeme v spevární na fare rôznymi hrami, tancami a kvízmi. - Ďalej sa zúčastňujeme: - o vianočného večierku v Liptovských Sliačoch - o navštevujeme domovy dôchodcov v Lipt. Sliačoch a v Likavke

- účasť na májových a októbrových pobožnostiach
- prípravy detí na 1. sv. prijímanie

NÁZOV DFS SLIAČANČEK PRI ZŠ J. HANULU V L. SLIAČOCH**ORGANIZÁCIE:**

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Tanečno-spevácka skupina
ROK VZNIKU:	1949
POČET ČLENOV:	10
AKTIVITY:	- účasť na kultúrnych podujatiach v rámci obce - účasť na súťažiach DFS - účasť (účinkovanie) pri živom betleheme vo vianočnom období - účasť na festivale LDM

NÁZOV DHZ LIPT. SLIAČE – VYŠNÝ SLIAČ**ORGANIZÁCIE:**

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Preventívna a represívna činnosť v zmysle zákona 314/2001 Z.z. Uskutočňovanie kultúrno-spoločenských akcií na propagovanie hasičstva v obci.
ROK VZNIKU:	1928
POČET ČLENOV:	30
AKTIVITY:	- preventívne prehliadky obytných budov - zásahová činnosť pri povodniach, požiaroch a iných mimoriadnych situáciách - vzdelávacie aktivity členov - zúčastňovanie sa hasičského športu, najmä previerky pripravenosti a tiež pohárových súťaží v blízkom aj ďalekom okolí - upevňovanie vzťahov s družobnými DHZ

NÁZOV DOBROVOĽNÝ HASIČSKÝ ZBOR, LIPTOVSKÉ SLIAČE - NIŽNÝ**ORGANIZÁCIE:**

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Ako sa nesie v bojovej zástave „Bohu na slávu, blížnemu na pomoc“. Vyvíjané aktivity ako spoločenské tak aj hlavne aktivity hasičské. Prevencia pred vznikom požiarov a aktívne sa zapájanie do likvidácií mimoriadnych udalostí.
ROK VZNIKU:	1928
POČET ČLENOV:	35
AKTIVITY:	- organizácia pohára Sliačanských hasičov - organizácia iných spoločenských aktivít (tanečná zábava, posedenie) - zvyšovanie odbornej spôsobilosti členov - úlohy vyplývajúce zo zaradenia do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov, t.j. ○ podpora jednotiek HaZZ ○ zásahová činnosť v zásahovom obvode - vykonávanie požiarnych preventívnych kontrol domov.

NÁZOV DIEVČENSKÁ SPEVÁCKA SKUPINA „VESELIČKY“**ORGANIZÁCIE:**

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Poslaním DSS „Veseličky“ je zachovávať a šíriť sliačanské ľudové piesne nielen na Slovensku, ale i v zahraničí. Ide jej predovšetkým o zachovanie
------------------------------	---

ROK VZNIKU:	autentického spevu.
POČET ČLENOV:	2012
AKTIVITY:	8
	- súťaže v rámci Slovenska i zahraničia - účinkovanie v rámci folklórnych festivalov - účinkovanie na kultúrnych podujatiach v našej obci i mimo nej - účinkovanie v kostoloch na deň matiek

NÁZOV

ELSE KLUB

ORGANIZÁCIE:

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	<i>Sme neformálna skupina mladých ľudí z našej obce. Väčšina z nás patrí do spoločenstva Srdce leva. Naším cieľom je prinášať požehnanie pre našu dedinu a farnosť formou dobrovoľníckej činnosti. Slúžime všade tam, kde sme pozvaní a kde stačí naša kapacita. Je to pre obec, farnosť. Organizujeme aj vlastné podujatia, hlavne pre deti a mládež, ale aj iných.</i>
ROK VZNIKU:	2010
POČET ČLENOV:	Stáli členovia 10, externí členovia 20
AKTIVITY:	- stáli členovia sa stretávajú na pravidelných meetingoch min. 6-krát do roka a tiež pred akciami - na začiatku každého roka vyhodnocujeme súťaž „Dobrovoľník roka“ na základe odpracovaných dobrovoľníckych hodín - v eLSe klube poriadame podujatia pre deti a mládež, o ktorých informujeme cez školský aj obecný rozhlas, web obce a klubu: - o Tvorivé dielne veľkonočné, vianočné, cezročné - o Súťažné kvízy - o Súťaže v spoločenských hrách - o Noc v klube - o Prednášky (cestovateľské, vzdelávacie) - o Mikuláš - o Deň počatého dieťaťa pre rodiny - o Valentín - o Turnaje (kalčeto) – kalčeto je hra – stolový futbal - o Párty - Veľké podujatia, ktoré organizujeme - o Plesajme všetci ľudia – ples - o Rodinná nedeľa - o Dobročinný adventný večierok - o Denný detský letný tábor - Pomáhame obci pri akciách: - o DOS - o Liptovské dni Matky – sprievodcovia súborov, infocentrum - o Prizývame obec do takmer všetkých akcií ako spoluorganizátorov - Vo farnosti organizujeme ako spoločenstvo Srdce leva s povolením pána farára - o mesačné Chvály v kostole - o hudobný a slovný doprovod k adoráciám - o mnohí naši členovia sú členmi Detského a Mládežníckeho spevokolu – spev na omšiach, svadbách - o animátori pre birmovancov - o lektori - o organizovanie púti

- pomoc aj MŠ:
 - o deň detí ako animátori
 - o podujatie Nemocnica u medvedíka
 - Minulé roky sme robili aj akcie, o ktoré deti nejavili záujem posledné obdobie – Kinderfest (9 rokov)
 - Pomáhali sme aj iným organizáciám ako dobrovoľníci:
 - o Trojkráľový beh
 - o Deň detí v MŠ
- Patríme pod ZKSM (Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže)

NÁZOV**FOLKLÓRNA SKUPINA SLIAČANKA****ORGANIZÁCIE:**

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Dobrovoľná skupina ľudí vo veku 14 – 70 rokov zameraná na uchovávanie a šírenie ľudovej kultúry Liptovských Sliačov.
ROK VZNIKU:	1932
POČET ČLENOV:	37
AKTIVITY:	- Uchovávanie ľudových zvykov v obci počas kalendárneho roka - o fašiangy - o kúpačka - o máje - o spievanie na Jána - o Vianoce - Prezentácia ľudových tradícií Sliačov na podujatiach v rodnej obci, na Slovensku i v zahraničí - Práca s mládežou pri udržiavaní zvykov a tradícií.

NÁZOV**KLASIK LIPTOVSKÉ SLIAČE – KULTURISTICKÝ KLUB****ORGANIZÁCIE:**

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Organizácia svojou činnosťou vplýva na zdravý vývoj mládeže zvyšovaním telesnej a duševnej zdatnosti, zároveň rozvíja súťaživosť a ambicióznosť mládeže. Pravidelne reprezentuje obec.
ROK VZNIKU:	1.8.1991
POČET ČLENOV:	20 + 35 športový klub mládeže/ 55 členov
AKTIVITY:	- zdravý vývoj mládeže - reprezentácia obce - podpora športovej aktivity u dospelých - zúčastňovanie sa súťaží na území SR i mimo územia SR

NÁZOV**MLÁDEŽNÍCKY SPEVOKOL LIPTOVSKÉ SLIAČE****ORGANIZÁCIE:**

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Neformálna skupina mládeže (15-30 rokov) z Liptovských Sliačov, ktorá hudobne a spevácky doprevádza sv. omše v bežné dni aj pri rôznych príležitostiach a slávnostiach obce
ROK VZNIKU:	
POČET ČLENOV:	20
AKTIVITY:	- hudobný doprovod sv. omší: - o počas piatkových mládežníckych sv. omšiach - o cez odpustky (Stredný aj Vyšný Sliač) - o na svadbách a krstoch - o cez vianočné a veľkonočné sviatky

- o primície, birmovka
- koncerty počas obecných podujatí – uvítanie detí do života, Adventný benefičný večierok
- všetci členovia pôsobia a aktívne prispievajú k chodu iných organizácií v obci – najmä eLSe klub, združenie priateľov prírody, DHZ

NÁZOV

OZ DRÁČIK

ORGANIZÁCIE:

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:

Vytváranie možností pre pestovanie hasičského športu.
Podpora aktívneho trávenia voľného času detí a mládeže.
Zapájanie rodinných príslušníkov do spoločenských aktivít.
Usporadovanie športových a kultúrnych spoločenských akcií.

ROK VZNIKU:

2009

POČET ČLENOV:

28

AKTIVITY:

- OZ za svoju činnosť usporiadalo:
 - o 5 ročníkov súťaží pre deti a mládež pod názvom: „Nesed' doma ukáž čo vieš“
 - o 9 ročníkov netradičnej pohárovej súťaže historických mašín !Hasičské dedičstvo“
 - o 5 výletov pre členov a rodinných príslušníkov po Slovensku a v zahraničí
 - o finančne podporovalo a spolupracovalo s DHZ Lipt. Sliače – Vyšný Sliač
 - o spolupracovalo na ďalších akciách s OcÚ Lipt. Sliače (napr. MDD), a tiež s DPO SR
 - o 2 kultúrno-spoločenské akcie „Burza alebo návraty k tradíciám“

NÁZOV

POĽOVNÉ ZDRUŽENIE KAMENNÁ

ORGANIZÁCIE:

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:

Výkon práva poľovníctva, eliminovanie škôd na poliach a lesných porastoch, príprava sena do krmelcov, starostlivosť o zver a v zimnom období prikrmovanie zveri
Tajomník: Miroslav Bielený, t.č. 0911/635 272

ROK VZNIKU:

2004

POČET ČLENOV:

17

AKTIVITY:

- výkon práva poľovníctva
- aktivity pre obec, mládež a seniorov
- kultúrno spoločenské podujatia
- omša sv. Huberta
- omša na Sliačanskej Magure
- varenie gulášov – sv. omša Magura, Dni matiek, hasiči, futbalisti a urbár
- poriadanie brigád pre urbár
- brigády za čisté sliačanske doliny
- strelecké preteky pre okres

NÁZOV

SLIAČANIA

ORGANIZÁCIE:

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:

Hudobno-spevácka skupina
Vedúci: Vician Štefan

ROK VZNIKU:

2013

POČET ČLENOV:	7
AKTIVITY:	Akcie v obci: - BURSA - máje - koledovanie na Vianoce - rodinné, spoločenské akcie - dom dôchodcov Akcie mimo obce: - ovenálie - Východná - skanzen Pribylina: akcie Rodáci, Kováčska nedeľa Súťaže: - varenie halušiek Turecká a Biely Potok V akciách mimo obce reprezentujeme Liptovské Sliače. Obec nám je nápomocná, za čo ďakujeme.

NÁZOV **SPECIALIST – KYNOLOGICKÝ KLUB VILIAM RICHTER, LIPT. SLIAČE**
 ORGANIZÁCIE:

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Klub sa zaoberá výcvikom všetkých plemien psov. Venuje sa aj mládeži a pomáha im pri výcviku psov športovej kynológie
ROK VZNIKU:	2001
POČET ČLENOV:	15 stálych členov
AKTIVITY:	- Pomáhame pri športových akciách v obci, robíme ukážky z výcviku psov, robíme aj ukážku na akciách MDD, napr. čo dokáže pes, ktorý je cvičený na vyhľadávanie

NÁZOV **SPOLOČENSTVO SRDCE LEVA**
 ORGANIZÁCIE:

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Spoločenstvo má 30 členov, ktorí sa stretávajú pravidelne každý týždeň, väčšinou v priestoroch fary. Stretnutia majú formu modlitby, spoločných zdieľaní, prednášky a diskusií. Stretnutia sú rozdelené podľa záujmov členov na mužské, ženské, mariánske, mládežnícke a pre matky. Okrem stretnutí sa podieľajú členovia spoločenstva na živote farnosti, pomáhajú kňazom a aktívne sa zapájajú do diania vo farnosti. Viacerí členovia absolvovali animátorskú školu, líderskú školu, školu duchovného sprevádzania, a môžu sa tak venovať mladým adekvátne a pomáhať im v duchovnom živote.
ROK VZNIKU:	2009
POČET ČLENOV:	30
AKTIVITY:	- stretnutia pre členov spoločenstva zamerané na duchovný rast a formáciu - príprava adorácií - organizovanie modlitieb - Chvál v kostole prvú sobotu v mesiaci pod vedením kňaza - organizovanie púti a duchovných podujatí vo farnosti - animátorstvo a príprava mládeže na birmovku - spravovanie eLSe klubu a akcií eLSe klubu (ples, Dobročinný adventný večierok, Farská rodinná nedeľa, Denný detský letný tábor, dielne) - zapájanie sa do obecných aktivít a pomoc pri ich organizovaní - niektorí členovia spoločenstva sú aj členmi pastoračnej rady, spevokolu

- organizovanie modlitebných reťazí
- členovia navštevujú rôzne školenia a animátorske školy, aby sa tak mohli cielene venovať mladým ľuďom

NÁZOV	STC STOLNOTENISOVÝ KLUB (PREDTÝM STO STOLNOTENISOVÝ ODDIEL)
ORGANIZÁCIE:	
CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	STC je v zmysle zákona č. 83/1990 zb. dobrovoľným združením vytvoreným pre zabezpečenie športovej činnosti občanov, hlavne detí, mládeže a telesne postihnutých a rozvoj masového a výkonnostného stolného tenisu v Liptovských Sliačoch. Sídlo STC: Pražská 287/1, Lipt. Sliače IČO: 361 456 37
ROK VZNIKU:	Ako STO v roku 1972 ako STC od roku 1998
POČET ČLENOV:	23
AKTIVITY:	- stolnotenisové súťaže krajské, okresné, regionálne - vianočný turnaj pre dospelých – každoročne - vianočný turnaj pre deti – každoročne - turnaj o putovný pohár starostu – každoročne (v roku 2017 bol 21. ročník) - krúžok stolného tenisu - výpomoc pri organizovaní kultúrno-spoločenských a športových aktivitách v našej obci - brigády pri zveľadovaní životného prostredia v obci

NÁZOV	ŠACHOVÝ KLUB LIPTOVSKÉ SLIACHE
ORGANIZÁCIE:	
CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Účasť v šachovej súťaži – 4. liga C 12
ROK VZNIKU:	1982
POČET ČLENOV:	10
AKTIVITY:	- pravidelné organizovanie šachových turnajov: - o Open Liptovské Sliače - o Kapustnicový turnaj - členovia sa zúčastňujú šachových turnajov v SR

NÁZOV	TENISOVÝ KLUB LIPTOVSKÉ SLIACHE
ORGANIZÁCIE:	
CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Občianske združenie Športová a telovýchovná činnosť – tenis Predseda: Ing. Miroslav Hanula
ROK VZNIKU:	1999
POČET ČLENOV:	25
AKTIVITY:	- údržba tenisového areálu - účasť na súťažiach a turnajoch detí aj dospelých - pravidelná tréningová činnosť - rekreačný tenis - vedenie tenisového krúžku pri ZŠ - organizácia turnajov a súťaží

- pomoc a účasť pri akciách poriadaných obcou
- prevádzkovanie Penziónu BREJK a relax centra, tenisových kurtov
- vedenie kroniky, internetovej stránky, príspevky do tlače

NÁZOV

TJ – TURISTICKÝ KLUB LIPTOVSKÉ SLIAČE

ORGANIZÁCIE:

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Organizácia zameraná na turistiku, ochranu prírody a výchovu mladých k ochrane prírody a turistike Predseda: Dušan Sliacky
ROK VZNIKU:	1976
POČET ČLENOV:	24
AKTIVITY:	- počas roka usporadúvame 30 – 35 akcií zameraných zväčša na turistiku - brigády pri čistení zn. chodníkov - pomoc pri spoločenských akciách v obci

NÁZOV

ZÁKLADNÁ ORGANIZÁCIA JEDNOTY DÔCHODCOV NA SLOVENSKU

ORGANIZÁCIE:

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Naším poslaním je aktívne pôsobiť pre dôstojné zabezpečenie života dôchodcov, vykonávať rôzne aktivity pre ich zdravie, poučenie, zábavu. Zúčastňovať sa na kultúrnych podujatiach, rekreačných pobytoch, organizovať brigádnickú činnosť.
ROK VZNIKU:	2003
POČET ČLENOV:	90
AKTIVITY:	- výročná členská schôdza - prednášky a besedy - rekreácie členov – kúpanie na Lúčkach - športové aktivity – účasť členov na športových hrách seniorov okresu a kraja - návšteva kultúrnych podujatí – divadlo, výstava kvetov - spoluúčasť pri organizovaní s obcou – MDŽ, Deň matiek, Mesiac úcty k starším - záujmové aktivity: - o účinkovanie speváckej skupiny - o sadenie májov - o bursa - o Ružomerská lýra seniorov - o Galaprogram generácií - o Agrokomplex Nitra - o Festival seniorov v Žiline - o Liptovské dni matky - o stretnutie pri hranici - o odpustové slávnosti - o svadby

NÁZOV

ZDRUŽENIE PRIATEĽOV PRÍRODY

ORGANIZÁCIE:

CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE:	Poľovná organizácia
ROK VZNIKU:	2015
POČET ČLENOV:	48

AKTIVITY:

- príprava kandidátov o prvý poľovnícky lístok
- zveľaďovanie kaplnky na chotári
- poľovnícky deň na Lúčkach
- DD v MŠ v Liptovských Sliačoch
- Deň v ZOO s MŠ Liptovské Sliače
- farská rodinná nedeľa
- ZPP na Dožinkách
- odpustová slávnosť na Magurke
- omša sv. Huberta
- zimné prikrmovanie

Väčšina horeuvedených záujmových združení (v priemere 20 organizácií ročne), ktoré vykonávajú verejne prospešnú duchovnú, kultúrnu, športovú a inú činnosť pre rôzne skupiny obyvateľstva, je každoročne finančne podporovaná z rozpočtu obce formou dotácií a príspevkov. Za posledných osem rokov obec na podporu činnosti záujmových združení vynaložila v priemere 34 000 eur ročne, vždy podľa potrieb a požiadaviek jednotlivých organizácií, združení a klubov.

2.1.5 Sociálne znevýhodnené skupiny

Obec Liptovské Sliače prostredníctvom svojich zamestnancov, poslancov obecného zastupiteľstva a členov sociálnej komisie pomáha sociálne znevýhodneným skupinám obyvateľstva:

- poskytovaním príspevku na stravovanie dôchodcom
- Zabezpečuje rozvoz stravy pre dôchodcov
- Poskytovaním príspevkov k dávkam v hmotnej núdzi
- Vybavením dotácií na stravu pre deti rodičov v hmotnej núdzi, na školské pomôcky pre tieto deti
- Poskytovaním sociálneho poradenstva
- Sprevádzaním sociálne odkázaných klientov pri riešení ich sociálnej situácie, pri vybavovaní potrebných dokladov a pod.

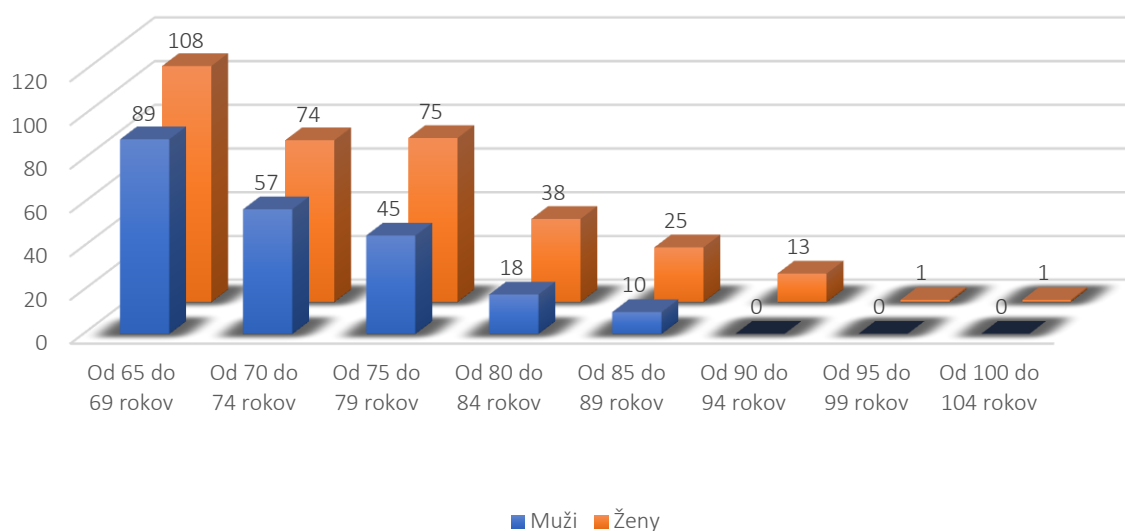
Nezamestnaní a poberatelia dávok v hmotnej núdzi

Počet evidovaných nezamestnaných občanov z Liptovských Sliačov sa za posledné roky výrazne nemení, v priemere ide o 250 až 280 nezamestnaných ročne. Obec dlhodobo evidovaným nezamestnaným umožňuje v rámci aktívnej politiky trhu práce prostredníctvom aktívnej činnosti uchovávať a rozvíjať ich pracovné návyky a zapájať ich do budovania a skrášľovania obce. Od roku 2014 do roku 2017 v spolupráci s Úradom, práce, sociálnych vecí a rodiny bolo v obci takto zamestnaných 196 dlhodobo evidovaných nezamestnaných, na dobu v trvaní 5 až 8 mesiacov.

Obec sociálne znevýhodneným občanom, poberateľom dávok v hmotnej núdzi, pomáha aj poskytnutím jednorazového príspevku k dávke, ktoré sú účelovo určené napr. na palivo, stavebný materiál, nákup potravín, na výdavky spojené s nepredvídateľnými udalosťami (pohreb) a pod. Ročne takto obec, v súlade s prijatým všeobecne záväzným nariadením obce, pomôže v priemere 12 občanom odkázaným na dávky v hmotnej núdzi.

Seniori

Veková štruktúra obyvateľstva nad 65 rokov k 31.12.2016

Graf 8 Veková štruktúra obyvateľstva nad 65 rokov

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v r. 2001 a v r.2011

V roku 2013 bolo v obci Liptovské Sliače 13,8 % občanov vo veku nad 65 rokov, v roku 2016 stúpol ich počet o 1 %. Trend starnutia populácie v obci je zrejmý.

V obci Liptovské Sliače sa nachádza zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, ktoré bolo založené obcou ako neziskové zariadenie v roku 2005, so sídlom Ul. Záhumnie 220/90, 034 84 Liptovské Sliače – Nižný Sliač. Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb je rozpočtovou organizáciou s celoročnou prevádzkou poskytujúcou klientom sociálne služby s ubytovaním. Poskytuje služby pre seniorov a pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, poskytuje opatrovateľskú službu, odľahčovacíu službu a požičiavanie pomôcok. Podrobné informácie o zariadení sú uvedené samostatne.

V obci aktívne pracuje Základná organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku starajúca sa o spoločenské a kultúrne vyžitie svojich členov a ostatných dôchodcov v obci.

Občania s ťažkým zdravotným postihnutím

V obci sa momentálne nenachádza žiadne zariadenie, ktoré by poskytovalo špeciálnu starostlivosť a sociálne služby pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Niektoré zo služieb poskytuje Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb. Obec sa stará o spoločenský kontakt a uspokojovanie potrieb tejto skupiny občanov aj tým, že do verejných budov a na verejné priestranstvá rieši bezbariérové prístupy.

2.2 Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

Služby obce

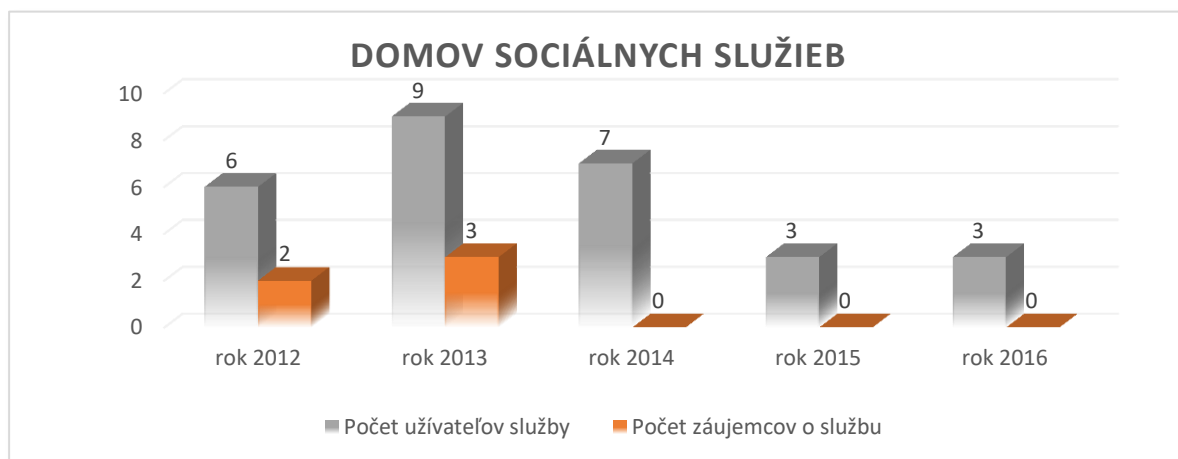
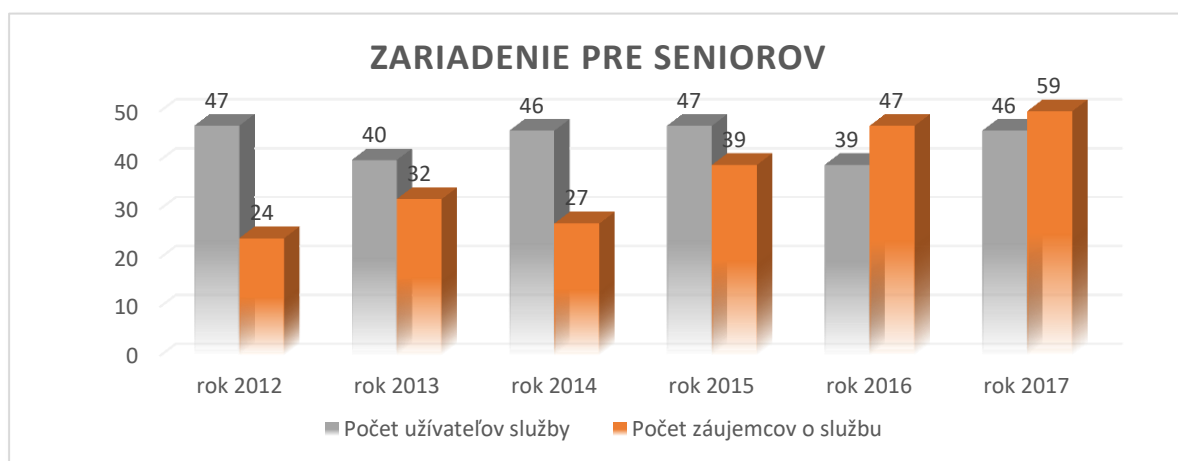
Tabuľka 4 Druhy sociálnych služieb poskytované v obci Liptovské Sliače

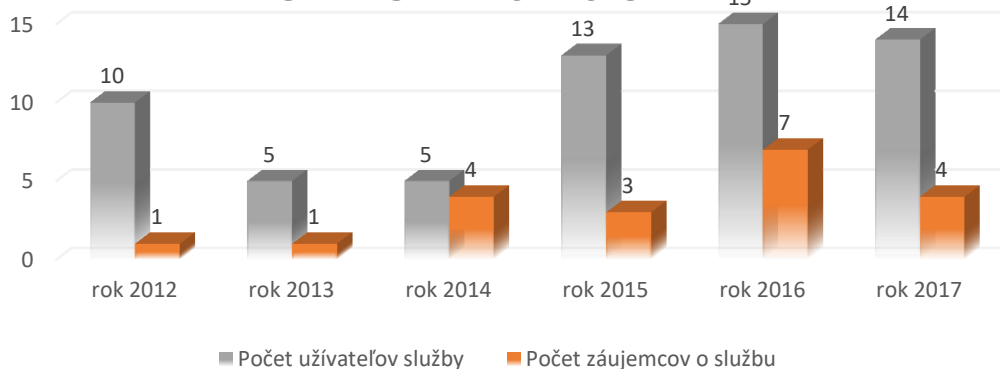
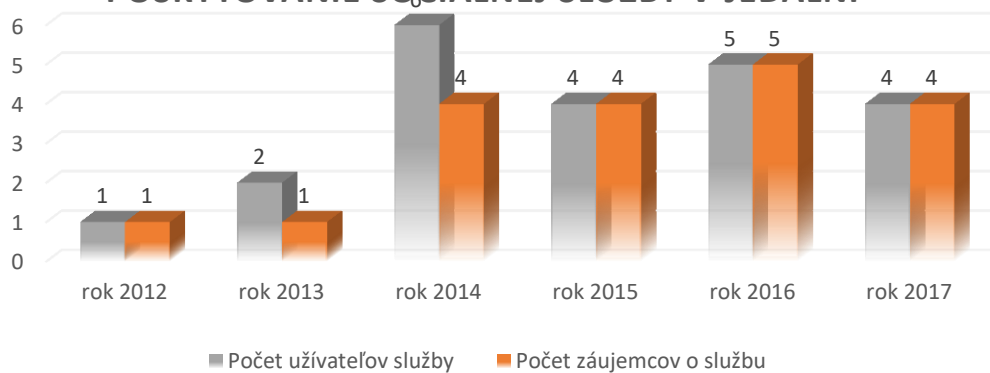
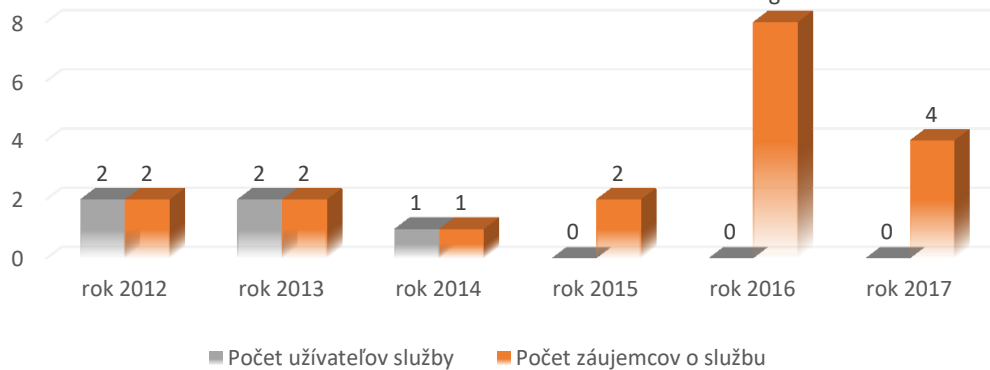
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	POČET KLIENTOV	POSKYTOVATEĽ
Zariadenie pre seniorov	30	ZpS a DSS
Domov sociálnych služieb	3	ZpS a DSS
Domáca opatrovateľská služba	13	ZpS a DSS
Požičiavanie pomôcok	1	ZpS a DSS
Poskytovanie sociálnej služby v jedálni	13 + 42	ZpS a DSS, obec

Zdroj: ZpS a DSS

Najväčším poskytovateľom sociálnych služieb v obci je Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliače. Je rozpočtovou organizáciou obce s celoročnou prevádzkou poskytujúcou klientom sociálne služby s ubytovaním. Poskytuje služby pre seniorov a pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, poskytuje opatrovateľskú službu, odľahčovaciu službu a požičiavanie pomôcok.

Aktuálne je v zariadení umiestnených 33 klientov a kapacita zariadenia je plne obsadená. 30 klientov je v zariadení pre seniorov a traja v domove sociálnych služieb. Domáca opatrovateľská služba je poskytovaná pre 13 klientov. Pre 13 klientov je poskytovaná sociálna služba v jedálni.

OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA**POSKYTOVANIE SOCIÁLNEJ SLUŽBY V JEDÁLNI****ODĽAHČOVACIA SLUŽBA**

NÁZOV ZARIADENIA:	ZARIADENIE PRE SENIOROV A DOMOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB LIPTOVSKÉ SLIAČE (ĎALEJ AJ ZPS A DSS)					
Adresa: /miesto poskytovania sociálnej služby	Záhumníe 220/90, 034 84 Liptovské Sliače					
Telef. kontakt:	044/ 4372 648, fax: 044/4372 649, 044/4372 650					
Email:	ddlsliace@ddlsliace.sk					
Web:	www. ddlsliace.sk					
Zriaďovateľ:	Obec Liptovské Sliače					
právna forma	rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou					
Rok vzniku:	01.10. 2005					
registrácia v registri poskytovateľov sociálnych služieb	zápis do registra dňa: 7.12. 2009, pridelené číslo v registri: 76/2009/OSV 2009 – 2015 Kapacita: Zariadenie pre seniorov 23 Domov sociálnych služieb 6 od 1.1.2015 navýšenie kapacity o 4 miesta ZPS - 30 miest DSS - 3 miesta					
Predmet činnosti:	Poskytovanie sociálnych služieb ťažko zdravotne postihnutým občanom a starým občanom v zariadení sociálnych služieb					
Ekonomicky oprávnené náklady: (EON na 1 mesiac na 1 klienta)	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
	739,- Eur	741,- Eur	731,- Eur	716,- Eur	766,- Eur	821,- Eur
Finančné podmienky:	a) finančný príspevok z MPSVR SR b) z rozpočtu obce Liptovské Sliače c) vlastné príjmy - z úhrad na sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, z prostriedkov prijatých na základe darovacej zmluvy, d) z prostriedkov prijatých na základe darovacej zmluvy, f) z iných zdrojov.					
Materiálne podmienky:	Každá izba na ubytovanie prijímateľov sociálnych služieb (ďalej aj PSS) je vybavená – lôžkami, každý PSS má k dispozícii: lôžko, skriňu, nočný stolík, stoličku, odkladaciu poličku, lampu, spoločný stôl, vešiakovú stenu. Zariadenie je vybavené elektrickými polohovateľnými posteľami (24); pasívnymi a aktívnymi antidekubitnými matracmi; polohovateľnými kreslami; invalidnými vozíkmi pre imobilných PSS; signalizačno-komunikačným systémom; odsávačkou, bio lampou a inými terapeutickými a kompenzačnými pomôckami. Auto Škoda Fabia kombi (2005)					
Priestorové podmienky:	Budova zariadenia je postavená v tvare písmena L. Má dve podlažia. Na prízemí je kuchyňa, jedáleň, samostatný vchod do stravovacej časti. Ďalšie priestory sú určené pre ubytovaných a sú to: - jedna - dvojposteľová izba, jedna – trojposteľová, - spoločenská miestnosť – na aktivity prijímateľov sociálnych služieb, rôzne spoločenské podujatia, náboženské obrady.					

	- sklad na odkladanie sezónnych odevov prijímateľov sociálnych služieb , sklad kompenzačných pomôcok. Na poschodí je 7 izieb trojlôžkových, 1 izba dvojlôžková. Na poschodí sa nachádza ošetrovňa, príručná kuchynka pre prijímateľov sociálnych služieb. V podkroví sú dve dvojlôžkové izby. Bezbariérovosť schodov je vybavená schodiskovou prepravnou plošinou pre imobilných. Súčasťou každej izby je hygienické zariadenie (sprcha, WC). Budova je vybavená osobným výťahom na prepravu osôb. V suterén – prevádzkové priestory + práčovňa, sušiareň, Všetky priestory využívané pre ubytovanie sú zariadené tak, aby ich mohli využívať osoby so zmenenou schopnosťou pohybu. Súčasťou stavby sú kancelárie, sklady a garáž. Príprava teplej vody ako aj dodávka potrebného množstva tepelnej energie je zabezpečené z vlastnej plynovej kotolne (propán), peletkovej kotolne a slnečných kolektorov.					
Personálnych podmienky (vzdelanostná štruktúra zamestnancov)	Všetci zamestnanci pracujúci v ZPS a DSS spĺňajú kvalifikačné predpoklady podľa ustanovení § 84 zákona o sociálnych službách potrebných na vykonávanie pracovných činností v oblasti sociálnych služieb. Počet zamestnancov v zariadení pobytová forma: 22 (k 31.07.2017) z toho počet odborných zamestnancov: 13 domáca opatrovateľská služba: 13 opatrovateľiek Spolu zamestnancov k 31.07.2017: 35 - riaditeľka/zodpovedný zástupca za poskytovanie sociálnych služieb - II st. VŠ, - ekonóm, personalistka – II. st. VŠ - vedúca sociálno – zdravotného úseku – I.st. VŠ, ošetrovateľská starostlivosť v komunite - sociálny pracovník – II.st. VŠ - sestra - I:st. VŠ, ošetrovateľská starostlivosť v komunite - opatrovateľka v zariadení sociálnych služieb: - o 5 opatrovateľ/ka – sanitár + kurz opatrovania 230 hodín - o 5 opatrovateľ/ka – kurz opatrovania 220 hodín - o Opatrovateľka v domácnosti: 13 – kurz opatrovania 220 hod.					
Poskytované sociálne služby:						
Služba:	Zariadenie pre seniorov Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku					
Kapacita:	30					
Forma poskytovania:	celoročná pobytová					
Cieľová skupina:	fyzická osoba, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej osoby jej stupeň je najmenej IV podľa prílohy č.3, alebo ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov					
	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Počet záujemcov o SS	24	32	27	39	47	59
Počet vyhovených žiadostí	19	11	17	16	8	14
Celkový počet osôb	47	40	46	47	39	46

ktorým je poskytnutá SS						
Kapacita zariadenia	23	23	23	30	30	30
Služba:	Domov sociálnych služieb sociálne služby na riešenie sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu					
Kapacita:	3					
Forma poskytovania:	celoročná pobytová					
Cieľová skupina:	fyzická osoba, ktorá je a) odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3, alebo b) nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3.					
	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Počet záujemcov o SS	2	3	0	0	0	0
Počet vyhovených žiadostí	2	3	0	0	0	0
Celkový počet osôb ktorým je poskytnutá SS	6	9	7	3	3	3
Kapacita zariadenia	6	6	6	3	3	3
Služba:	Opatrovateľská služba					
miesto poskytovania opatrovateľskej služby	územný obvod obce Liptovské Sliače					
Kapacita:	nie je určená					
Forma poskytovania:	terénna v domácom prostredí					
Cieľová skupina:	fyzická osoba a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 a b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4.					
	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Počet záujemcov o OS	1	1	4	3	7	4
Počet poskytnutej OS	1	1	4	3	6	3
Celkový počet opatrovaných	10	5	5	13	15	14
Služba:	Poskytovanie sociálnej služby v Jedálni – podporná služba					
Kapacita:	kuchyne 100 hlavných jedál					
Forma poskytovania:	celoročná pobytová terénna prostredníctvom donášky stravy do domácnosti fyzickej osoby					
Cieľová skupina:	fyzická osoba, ktorá:					

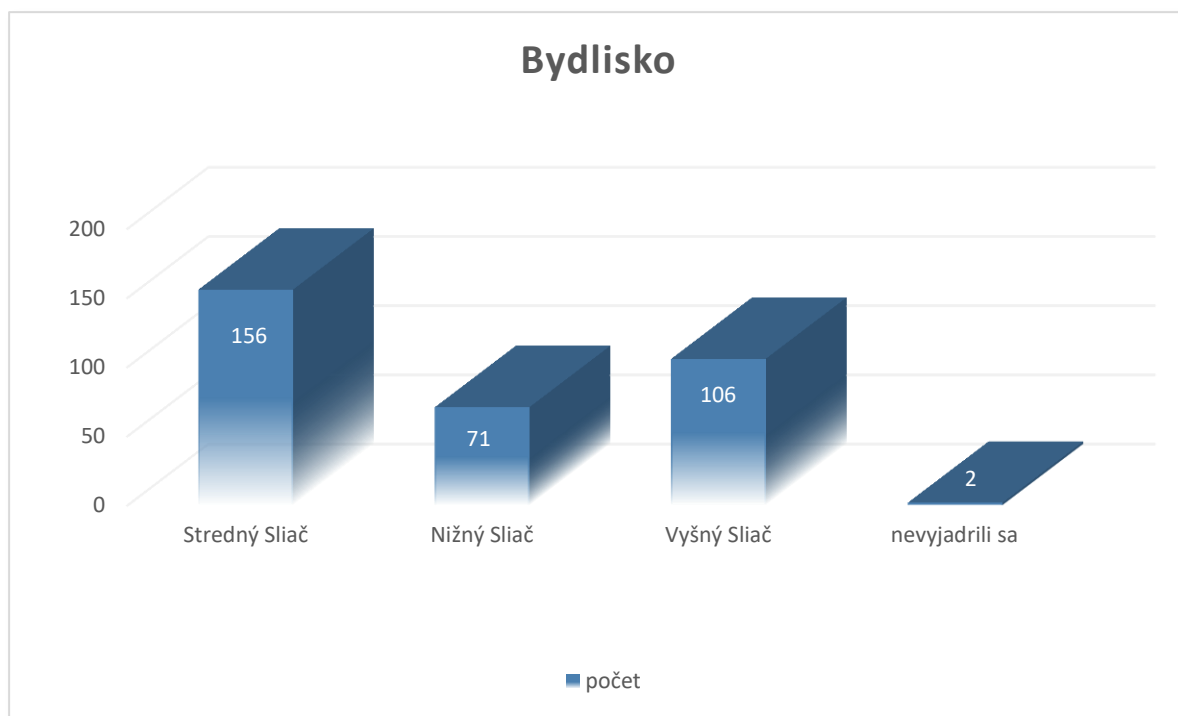
	a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo c) dovŕšila dôchodkový vek.					
	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Počet žiadostí o poskytnutie SS - jedáleň	1	1	4	4	5	4
Počet vyhovených žiadostí	1	1	4	4	5	4
Celkový počet poskytnutej služby	1	2	6	9	12	14
Služba:	odľahčovacia služba – podporná služba					
Kapacita:	nie je určená					
Forma poskytovania:	1.) pobytová 2.) terénna					
Cieľová skupina:	fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu (ďalej len „fyzická osoba, ktorá opatruje“), ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať.					
	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Počet záujemcov	2	2	1	2	8	4
Poskytnutá odľahčovacia služba	2	2	1	0	0	0

2.3 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov obce

Do procesu komunitného plánovania sa mohli občania zapojiť aj formou dotazníkov, ktoré boli distribuované obyvateľom obce v tlačenej podobe a zároveň boli na webovom sídle obce zverejnené aj v elektronickej forme. Možnosť odpovedať elektronicky využilo 32 respondentov a z rozdанных dotazníkov sa spracovateľom vrátilo 303 vyplnených kusov.

Z celkového počtu 3762 občanov sa do dotazníkového prieskumu zapojili 335 občanov, čo je 8,9 % z celkového počtu obyvateľov.

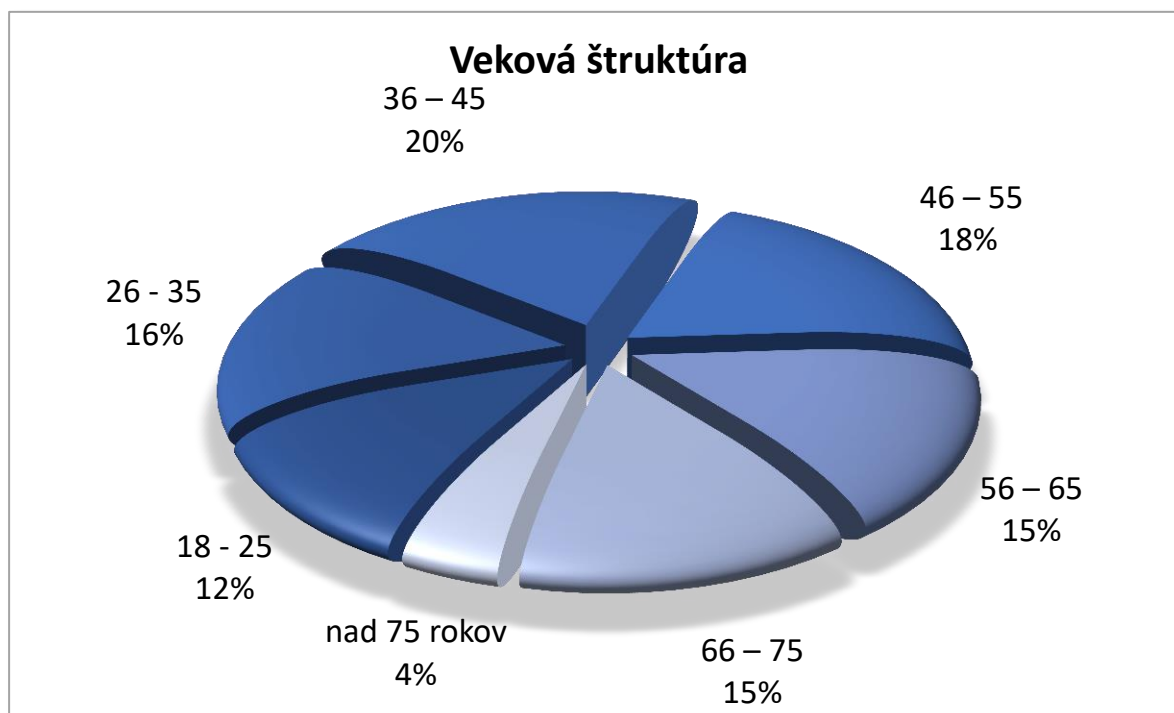
Obec Liptovské Sliače sa v prieskume snažili zistiť názory občanov zo všetkých troch častí Sliačov – Nižného, Stredného a Vyšného. Graf 9 Bydlisko uvedený nižšie poukazuje na zapojenosť obyvateľov podľa miestnej príslušnosti.

Graf 9 Bydlisko

Zdroj: Dotazníkový prieskum

Z celkového počtu respondentov boli ženy zastúpené 60 percentami a muži tvorili 40 % opýtaných. Najväčšie zastúpenie tvorili vekové skupiny od 26-35 a od 36-45 rokov (20% a 19%). Ďalšie vekové skupiny boli zastúpené rovnomerne, od 12 % do 16 %, a najmenšiu skupinu respondentov tvorili občania na 75 rokov. Údaje sú uvedené v grafe nižšie.

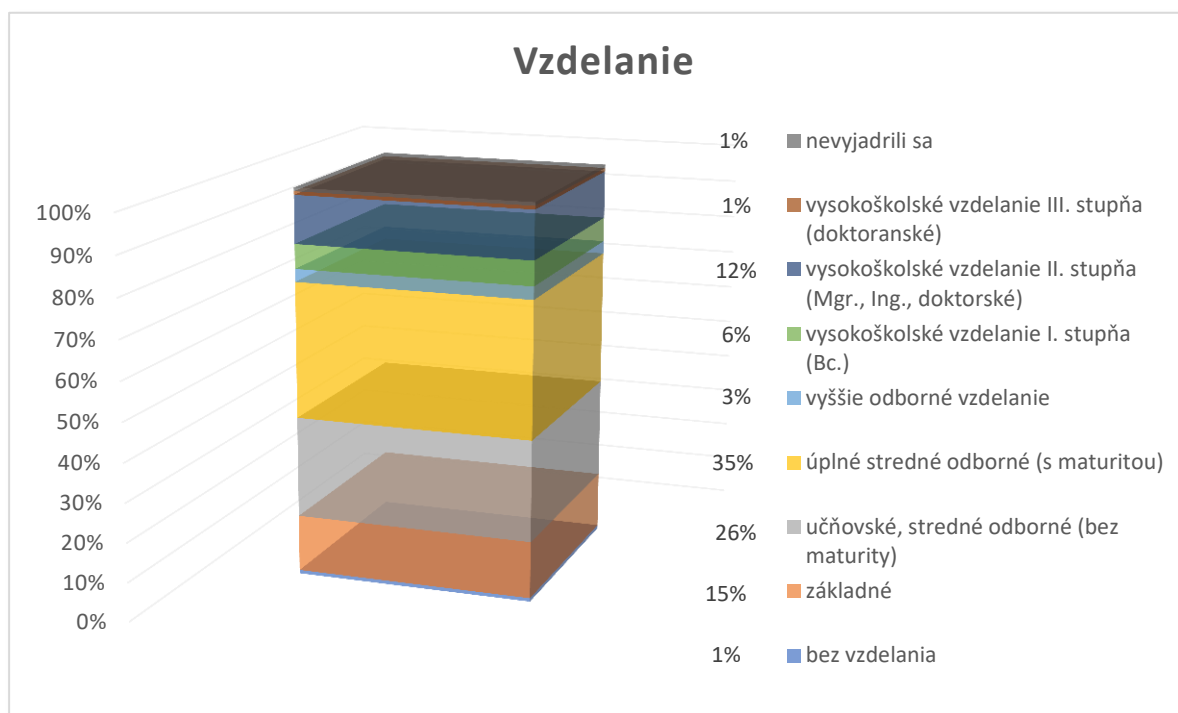

Graf 10 Veková štruktúra

Zdroj: Dotazníkový prieskum

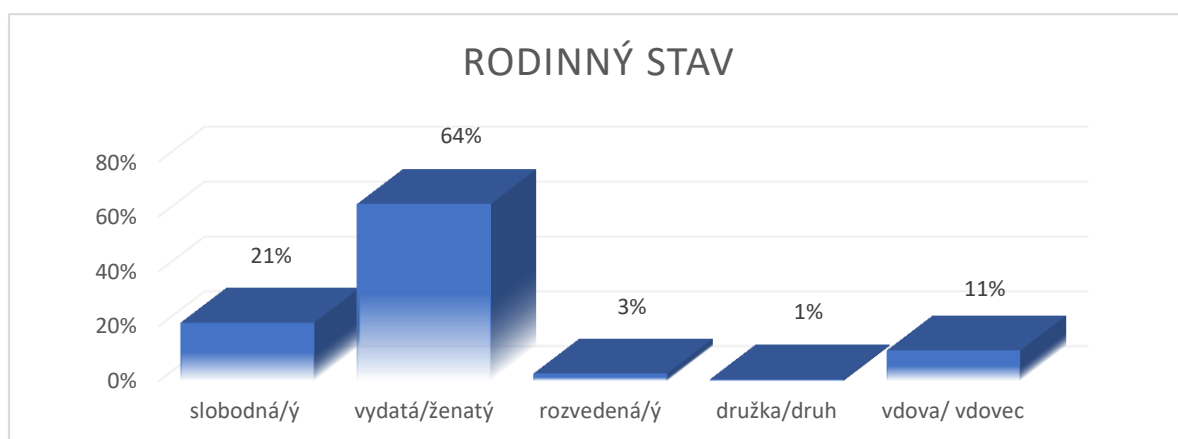
Do procesu komunitného plánovania sa prostredníctvom spracovaného dotazníka zapojilo 35% občanov s úplným stredným odborným vzdelaním, 26 % občanov s učňovským vzdelaním a v súčte 22 % občanov s vyšším odborným a vysokoškolským vzdelaním I. a II. stupňa.

Graf 11 Vzdelanie

Zdroj: Dotazníkový prieskum

Väčšina respondentov žije v manželskom zväzku (64%) alebo sú slobodní (21 %). Nemalú skupinu odpovedajúcich tvorili aj osamelí občania – vdova/vdovec – 11 %.

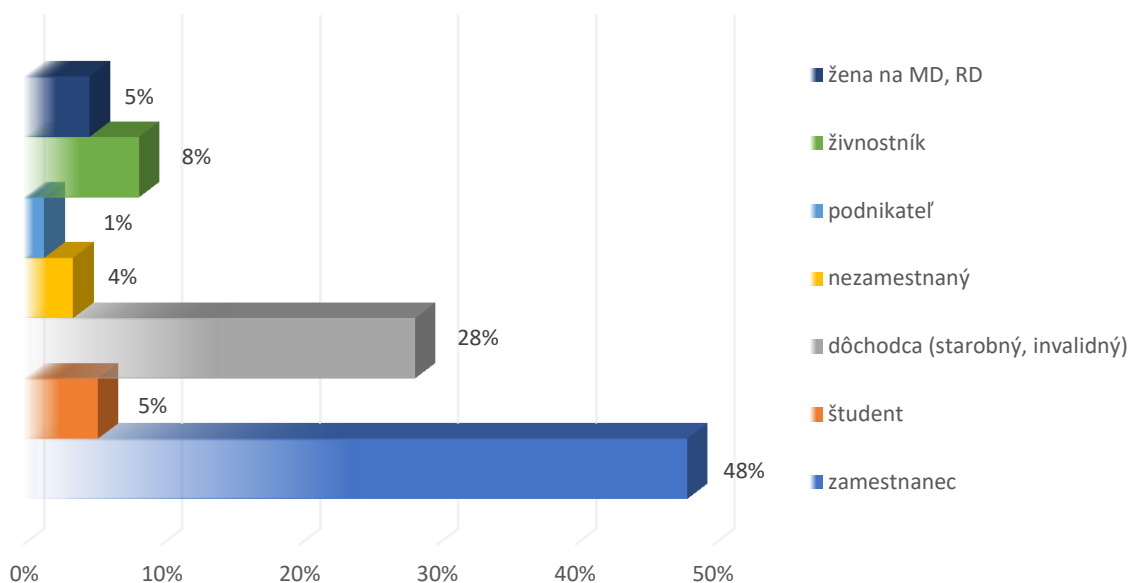
Graf 12 Rodinný stav

Zdroj: Dotazníkový prieskum

Viac ako polovicu opýtaných tvorili ekonomicky činní občania (zamestnanci, podnikatelia, živnostníci). 28 % respondentov zúčastnených v prieskume boli dôchodcovia a približne rovnaké percento mali zastúpení študenti, matky na materskej a rodičovskej dovolenke a nezamestnaní. (Graf 13 Ekonomické postavenie)

EKONOMICKÉ POSTAVENIE

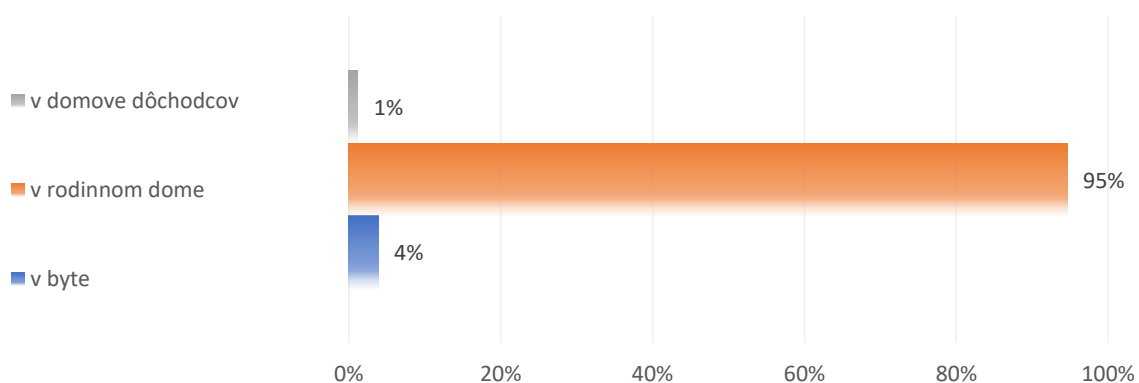

Graf 13 Ekonomické postavenie

Zdroj: Dotazníkový prieskum

V dotazníkovom prieskume obec zaujímal aj typ domácnosti, v ktorej občania žijú. Väčšina respondentov žije vo viacgeneračných domácnostiach (81%) a v rodinnom dome (95% respondentov). Viacgeneračné rodiny tvoria nielen príbuzní v priamom rade (deti, rodičia, starí rodičia), ale aj súrodenci, švagrovci, vydaté/ženaté deti s rodinami a pod. Časť respondentov žije zariadení pre seniorov a 9 % žije osamelo.

SPÔSOB BÝVANIA

Graf 14 Spôsob bývania

Zdroj: Dotazníkový prieskum

Z občanov, ktorí sa zapojili do dotazníkového prieskumu, väčšina nepatrí do žiadnej zo sociálnych skupín uvedených v otázke (69%). Medzi respondentmi, ktorí sa zaradili do niektorej zo sociálnych skupín, má 13 % chronické zdravotné problémy, 7 % tvoria občania so zdravotným postihnutím

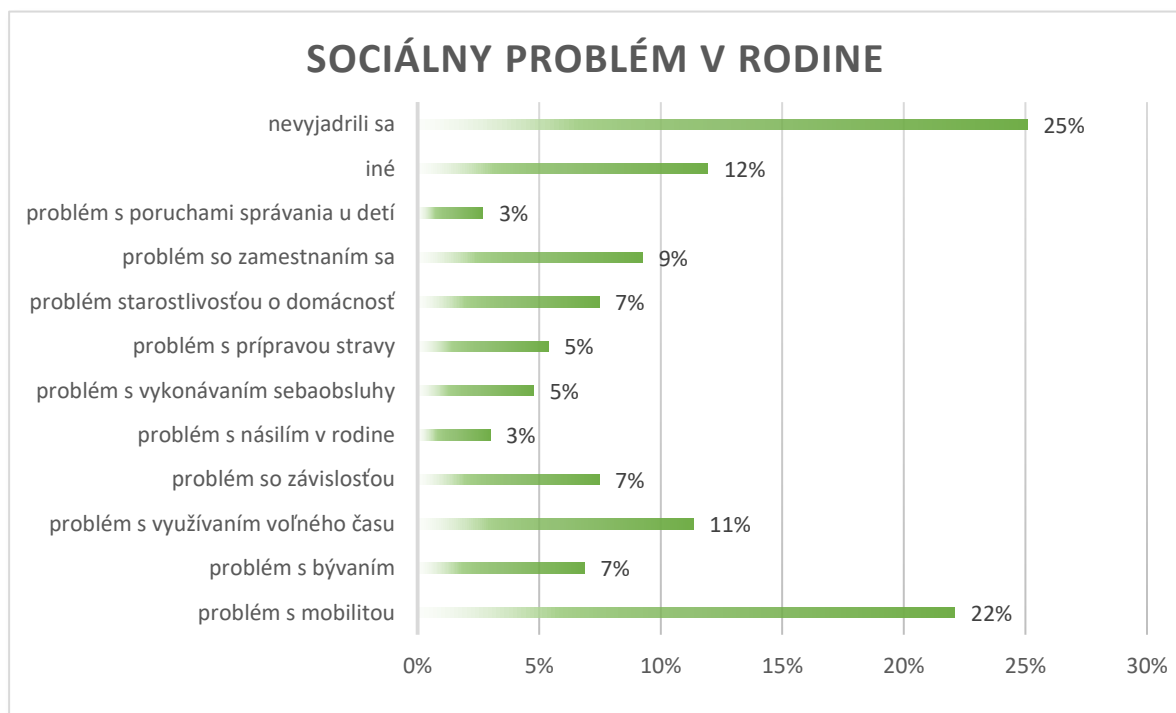
a osamelí rodičia a 6 % majú príbuzného v rodine, ktorí má niektorý z pomenovaných problémov. V dotazníku mohli respondenti vyznačiť aj viac možností. (Tabuľka 5 Sociálne postavenie)

Tabuľka 5 Sociálne postavenie

Sociálne postavenie	
osamelý rodič	7%
občan v hmotnej núdzi	4%
občan so zdravotným postihnutím	7%
občan s chronickou chorobou	13%
občan po výkone trestu	1%
občan bez prístrešia	0%
príbuzný občana z vyššie uvedených skupín	6%
nepatrím do žiadnej z uvedených skupín	69%
iné	1%
nevyjadrili sa	1%

Zdroj: Dotazníkový prieskum

K otázke sociálnych problémov respondentov alebo ich príbuzných sa vyjadrilo 75 %. Z toho 12% uviedlo, že nemá žiadny problém. Ostatní uviedli ako najčastejší sociálny problém, ktorí potrebujú riešiť, problém s mobilitou (22 %) a problém s využívaním voľného času (11%). K okruhu ďalších sociálnych problémov s väčším množstvom odpovedí patria problémy so zamestnaním sa, s bývaním, so závislosťou a so starostlivosťou o domácnosť.

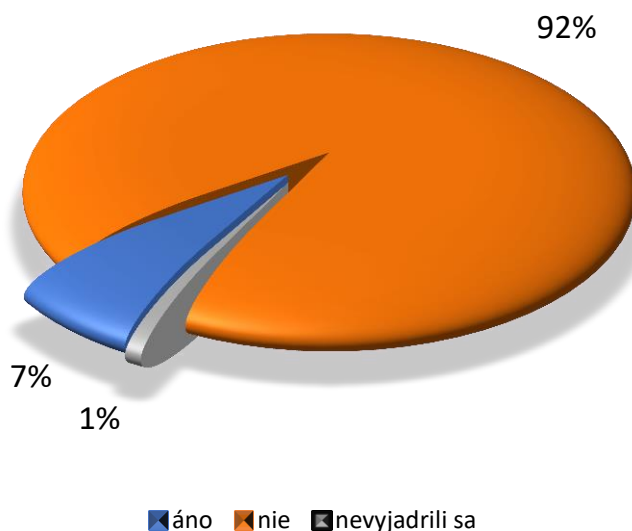

Graf 15 Sociálne problémy v rodine

Zdroj: Dotazníkový prieskum

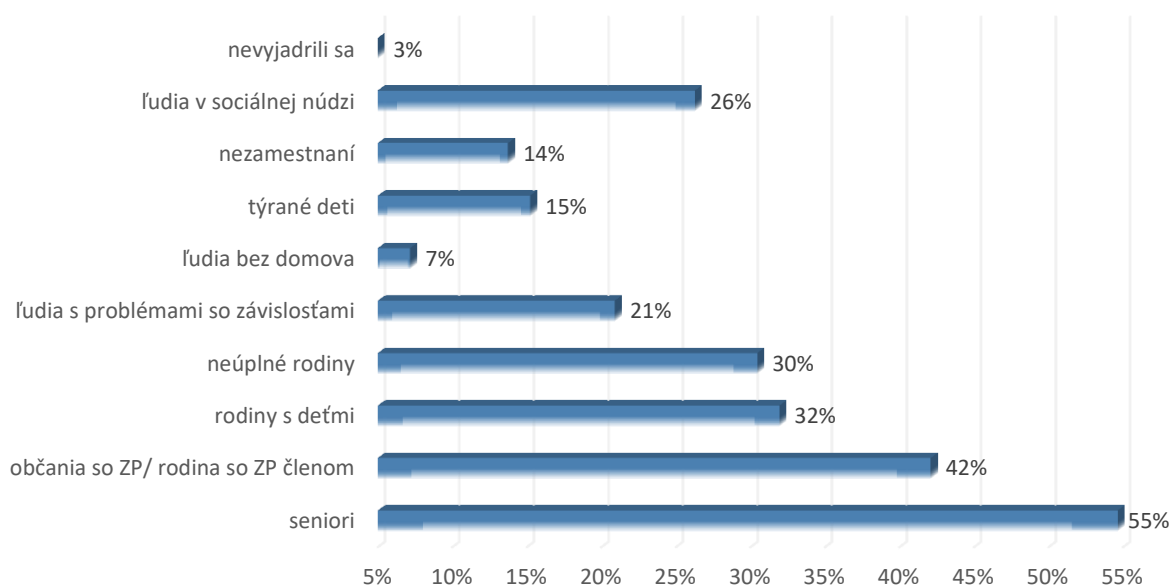
Využívanie sociálnej služby v súčasnosti

Graf 16 Využívanie sociálnej služby

Zdroj: Dotazníkový prieskum

NAJVIAC OHROZENÉ SKUPINY OBYVATEĽSTVA

Graf 17 Najviac ohrozené skupiny obyvateľstva

Zdroj: Dotazníkový prieskum

V rozsiahlej 12. otázke, v otázke č. 13. a 14. Obec Liptovské Sliače zaujímali hlavne požiadavky občanov na sociálne služby v budúcnosti, aby opatrenia z komunitného plánovania mali svoj reálny základ v zistených potrebách komunity a boli cielene zamerané na tie skupiny obyvateľstva, ktoré občania vnímajú ako najviac ohrozené (Graf 17 Najviac ohrozené skupiny obyvateľstva).

Pre cieľovú skupinu seniorov a občanov so zdravotným postihnutým je súčasná i budúca existencia Zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb nevyhnutná. Jeho rozšírené portfólio poskytovaných služieb by podľa občanov malo zahŕňať aj denný stacionár a poskytovanie služieb v dennom centre, rehabilitačné stredisko, v rozšírenej miere opatrovateľskú službu (terénnu aj ambulantnú), prepravnú službu, osobnú asistenciu, požičiavanie pomôcok a podporované bývanie.

Výraznú skupinu obyvateľstva vyžadujúceho do budúcnosti sociálne služby zo strany obce a iných poskytovateľov sú rodiny s deťmi a neúplné rodiny. Najvýraznejšou požiadavkou je poskytovanie pomoci pri zosúladzovaní rodinného a pracovného života, prednostne pri starostlivosti o deti do troch rokov veku. Občania tejto cieľovej skupiny vnímajú ako potrebné do budúcnosti riešiť pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa – doma aj v zariadení dočasnej starostlivosti, majú požiadavky aj na detské jasle a iné služby umožňujúce mladým rodičom popri starostlivosti o rodinu pracovať a zabezpečiť, hlavne finančne, svoje rodiny.

Skupina inak sociálne znevýhodnených občanov (nezamestnaní, v hmotnej núdzi, bez domova, s problémami s rôznymi druhmi závislostí...) potrebuje v najväčšej miere služby včasnej intervencie a terénnu sociálnu prácu na vyhľadávanie občanov v krízových sociálnych situáciách. Podľa respondentov v prieskume je potrebné zriadiť komunitné centrum, nocľaháreň, zariadenie núdzového bývania či domov na polceste.

Z prieskumu vyplynuli aj požiadavky na rôzne formy (Graf 18 Formy poskytovania sociálnych služieb) podporných sociálnych služieb, ktoré sú uvedené v tabuľke (Tabuľka 6 Druhy sociálnych služieb) a ktorými sa bude musieť v budúcnosti obec zaoberať v rámci rozvoja sociálnych služieb pre svojich občanov.

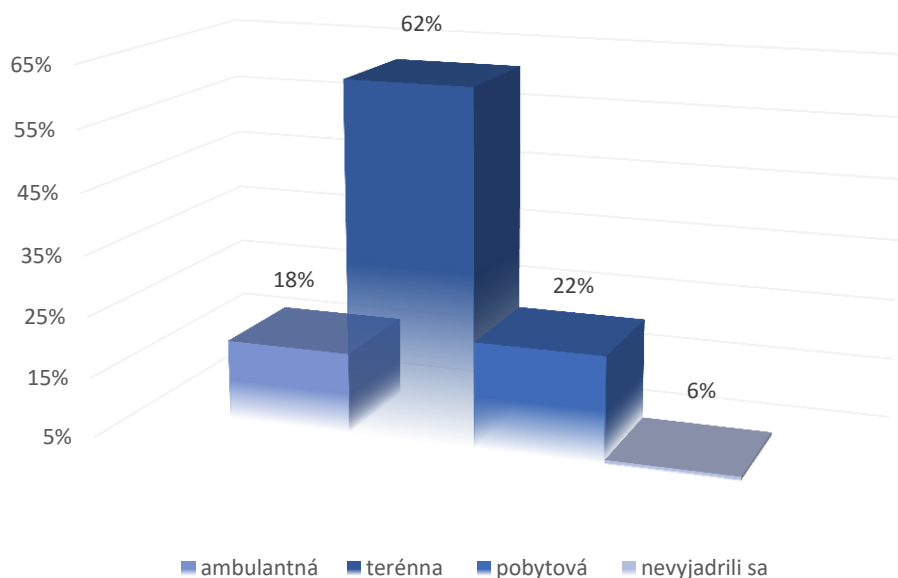
Tabuľka 6 Druhy sociálnych služieb

Druh sociálnej služby	A (využívam)	B (potrebné do budúcnosti)
SOCIÁLNE SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENČIE		
1. terénna sociálna služba krízovej intervencie	6	109
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach:		
2.1. nízkoprahové denné centrum	1	84
2.2. integračné centrum	0	41
2.3. komunitné centrum	7	84
2.4. nocľaháreň	2	27
2.5. útulok	2	26
2.6. domov na polceste	0	32
2.7. zariadenie núdzového bývania	3	89
3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	0	79
SOCIÁLNE SLUŽBY NA PODPORU RODINY S DEŤMI		
1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	5	77
2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti	3	53
3. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života	2	83
4. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	9	126

5. služba včasnej intervencie	3	64
SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU		
1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:		
1.1. zariadenie podporovaného bývania	2	57
1.2. zariadenie pre seniorov	14	138
1.3. zariadenie opatrovateľskej služby	6	113
1.4. rehabilitačné stredisko	3	96
1.5. domov sociálnych služieb	6	111
1.6. špecializované zariadenie	3	40
1.7. denný stacionár	1	126
2. domáca opatrovateľská služba	15	147
3. prepravná služba	10	105
4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba	1	39
5. tlmočnická služba	2	30
6. sprostredkovanie tlmočnickej služby	1	27
7. sprostredkovanie osobnej asistencie	4	66
8. požičiavanie pomôcok	6	105
SOCIÁLNE SLUŽBY S POUŽITÍM TELEKOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGIÍ		
1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	4	122
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	6	87
PODPORNÉ SLUŽBY		
1. odľahčovací služba	9	63
2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností	6	78
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre	3	131
4. podpora samostatného bývania	4	88
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni	7	101
6. poskytovanie sociálnej služby v práci	4	71
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny	6	43

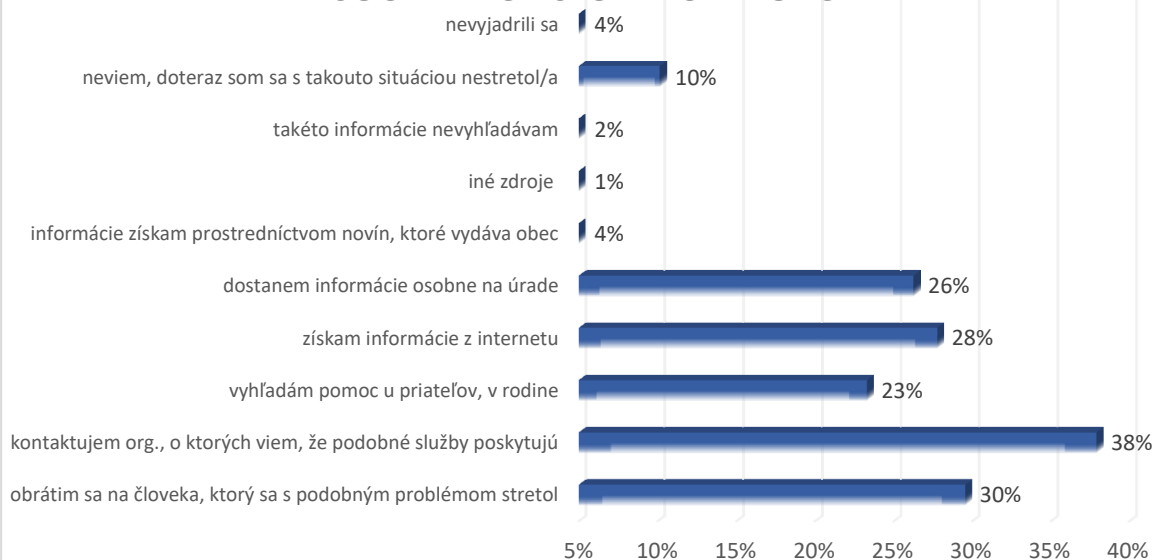
Zdroj: Dotazníkový prieskum

FORMA POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Graf 18 Formy poskytovania sociálnych služieb

Zdroj: Dotazníkový prieskum

Posledné otázky v dotazníkovom prieskume sa týkali informovanosti občanov o poskytovaných sociálnych službách, o zdrojoch, ktoré im tieto informácie poskytujú (viď Graf 19 Zdroje získavania informácií o poskytovaných sociálnych službách v obci)

ZDROJE ZÍSKAVANIA INFORMÁCIÍ O POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH V OBCI

Graf 19 Zdroje získavania informácií o poskytovaných sociálnych službách v obci

Zdroj: Dotazníkový prieskum

Pre budúce plánovanie obce v oblasti rozvoja sociálnych služieb má význam údaj z posledného zistenia v prieskume, a to, že občania by uvítali kontaktné informačné miesto, kde by získali všetky informácie,

prípadne aj s možnosťami technickej pomoci (vybavenie základnej agendy) na vyriešenie svojich sociálnych problémov a krízových situácií.

Myslíte si, že by ku zlepšeniu informovanosti prispelo kontaktné miesto, kde by boli poskytované všetky informácie z tejto oblasti

áno	61%
nie	9%
neviem	23%
nevyjadrili sa	7%

Graf 20 Záujem o vznik kontaktného miesta

Zdroj: Dotazníkový prieskum

2.4 SWOT analýza v sociálnej oblasti

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
✓ spokojnosť obyvateľov s kvalitou života v obci ✓ vybudovaná rozsiahla občianska infraštruktúra: Dom nádeje, 4 cintoríny, ZpS a DSS, MŠ, ZŠ, jedáleň, zdravotné stredisko, Kultúrny dom, detské sady ✓ zabezpečenie sociálnych služieb v ZpS a DSS: opatrovateľská služba, požičiavanie pomôcok, podporné služby – jedáleň, odľahčovacia služba ✓ záujem obce o rozšírenie sociálnych služieb - záujem o služby v ZpS a DSS aj z iných obcí a mesta Ružomberok ✓ záujem o vzdelávanie opatrovateľiek v teréne ✓ poskytovanie stravovania pre občanov a pre seniorov s dovozom ✓ prístup k základnej zdravotnej starostlivosti: lekár pre deti, pre dospelých, gynekológ, stomatológ ✓ záujem mladých ľudí o bývanie v obci - vybudované obecné byty - záujem o bývanie v obci ✓ vybudovanie eLSe klubu pre deti a mládež ✓ zrekonštruovaná ZŠ s dostatočnou kapacitou ✓ regionálna výchova na 2.stupni ZŠ ✓ zrekonštruovaná centrálna MŠ ✓ 100% zaškolenosť detí pred vstupom do ZŠ ✓ Záujem rodičov o činnosť v MŠ ✓ spolupráca obce so ZŠ (krúžky CVČ), MŠ, eLSe klubom a ostatnými organizáciami pri zabezpečovaní voľnočasových aktivít pre deti a mládež ✓ homogénne národnostné zloženie, homogénna náboženská štruktúra v obci ✓ zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov	✓ zvyšovanie počtu obyvateľov odkázaných na sociálne služby ✓ absentujúca bytová výstavba nájomných bytov ✓ obec nedisponuje vlastnými pozemkami ✓ absencia dokumentu Komunitný plán sociálnych služieb ✓ nedostatočná spolupráca občanov na komunitnom plánovaní sociálnych služieb ✓ dlhé čakacie doby u zubného lekára ✓ neuspokojený veľký dopyt mladých ľudí po pozemkoch v obci ✓ nedostatočná kapacita priestorov v ZpS a DSS na rozšírenie sociálnych služieb (ambulantná, denný stacionár, týždňová starostlivosť, nedostatok akútnych lôžok ✓ nedostatočná informovanosť obyvateľov o sociálnych službách ✓ chýba terénny sociálny pracovník v obci ✓ nedostatky pri údržbe mobiliáru obce (lavičky, koše) ✓ starnutie obyvateľstva ✓ občania nevnímajú obec ako celok, ale ako tri samostatné časti (Vyšný, Stredný, Nižný Sliač) ✓ existencia bezdomovcov ✓ negatívne migračné saldo
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
✓ vybudovanie denného stacionára v ZpS a DSS ✓ zlepšenie kvality a rozšírenie výberu poskytovaných sociálnych služieb, rozvoj nových druhov a foriem poskytovaných sociálnych služieb ✓ obnovenie Materského centra s poskytnutím	✓ nevysporiadanie pozemkov pre výstavbu nájomných bytov spojený s odlyvom obyvateľstva ✓ rozšírenie užívania drog medzi mládežou ✓ zvyšovanie úhrad za poskytované sociálne služby

kvalitných priestorov ✓ v školstve – dobrá spolupráca s rodičmi a obyvateľmi obce na chode ZŠ ✓ vybudovanie nájomných bytov ✓ posilnenie generačných vzťahov medzi mládežou a dôchodcami cez aktivity ✓ pravidelná údržba detských sadov a ich bezpečnosti ✓ skvalitnenie služieb poskytovaných zamestnancami OÚ ✓ rozšírenie detských parkov a možností pre matky s deťmi ✓ rozšírenie chránených dielní ✓ rozšírenie a modernizácia ZpS a DSS - možnosť získania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU a iných zdrojov	✓ obmedzenie rozvojového potenciálu IBV v dôsledku neusporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom ✓ v oblasti kultúry – málo systémové vedenie detí a mládeže k folklórnym tradíciám v rodine, nezáujem o folklór a tradície ✓ nepriaznivý demografický vývoj – klesá počet žiakov v ZŠ ✓ nezáujem rodičov o aktivity a život ZŠ
---	--

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Na základe analýzy vypracovanej v procese tvorby komunitného plánu sociálnych služieb Obce Liptovské Sliache boli zadefinované tieto ciele na dosiahnutie rozvoja a dostupnosti sociálnych služieb v rokoch 2018-2023:

1. *Vytvárať podmienky pre dostupnosť a zvyšovanie kvality sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity.*
2. *Zvyšovať informovanosť občanov o sociálnych službách.*

Stanovené ciele pre rozvoj sociálnych služieb v obci sú v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020:

1. Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity.
2. Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

3.1 Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

Cieľ 1: Vytvárať podmienky pre dostupnosť a zvyšovanie kvality sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity.

Priorita 1.1: Zvýšiť starostlivosť o seniorov a občanov so zdravotným postihnutím rozširovaním ponuky sociálnych služieb.

Opatrenie 1.1.1: Modernizácia a rozšírenie kapacity zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb.

Opatrenie 1.1.2: Rozšírenie ponuky služieb v ZpS a DSS.

Opatrenie 1.1.3: Rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby a osobnej asistencie.

Priorita 1.2: Vytvárať podmienky pre skvalitnenie života sociálne znevýhodnených skupín obyvateľstva a občanov ohrozených civilizačnými ochoreniami.

Opatrenie 1.2.1: Rozšírenie terénnej sociálnej práce s týmito skupinami občanov v záujme prevencie aj včasnej intervencie.

Opatrenie 1.2.2: Zriadenie komunitného centra.

Priorita 1.3: Zvyšovať starostlivosť o mladé rodiny s deťmi v záujme zosúladenia rodinného a pracovného života.

Opatrenie 1.3.1: Vytváranie podmienok pre zosúladenie rodinného a pracovného života.

Cieľ 2: Zvyšovať informovanosť občanov o sociálnych službách.

Priorita 2.1: Zvýšiť kvalitu sociálneho poradenstva a informovania občanov o možnostiach poskytovania sociálnych služieb v obci i mimo nej.

Opatrenie 2.1.1: Vytvorenie kontaktného miesta pre informovanosť občanov o SS.

Opatrenie 2.1.2: Zvýšenie intenzity terénnej sociálnej práce so zameraním na včasnú intervenciu a vyhľadávanie.

Opatrenie 2.1.3: Poskytovanie sociálneho poradenstva.

3.2 Časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb

CIEĽ 1		Vytvárať podmienky pre dostupnosť a zvyšovanie kvality sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity		
PRIORITA 1.1		Zvýšiť starostlivosť o seniorov a občanov so zdravotným postihnutím rozširovaním ponuky sociálnych služieb		
Opatrenie:	1.1.1. Modernizácia a rozšírenie kapacity zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb			
Aktivity na splnenie opatrenia		Časový harmonogram	Zodpovednosť	Zdroje
1.1.1.1	Spracovanie projektu pre modernizáciu ZpS a DSS	2019 -2020	obec	rozpočet obce, MPSVaR, granty
1.1.1.2	Stavebné úpravy ZpS a DSS	2020	obec	rozpočet obce, MPSVaR, granty
Opatrenie:	1.1.2. Rozšírenie ponuky služieb v ZpS a DSS			
Aktivity na splnenie opatrenia		Časový harmonogram	Zodpovednosť	Zdroje
1.1.2.1.	Zriadenie a prevádzka denného stacionára	2019	obec	rozpočet obce, MPSVaR, granty
1.1.2.2.	Poskytovanie prepravnej služby pre imobilných a starších spoluobčanov	2018 - 2023	obec	rozpočet obce, MPSVaR, granty
1.1.2.3.	Realizácia plánu supervízie	2019-2020	obec	verejné zdroje
Opatrenie:	1.1.3. Rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby a osobnej asistencie			

Aktivity na splnenie opatrenia		Časový harmonogram	Zodpovednosť	Zdroje
1.1.3.1. Zvýšenie počtu opatrovateliek v teréne		2018 - 2023	obec	rozpočet obce
1.1.3.2. Poskytovanie dobrovoľníckej práce pre imobilných občanov		2018 - 2023	obec	nevyžaduje zdroje
1.1.3.3. Osobná asistencia		2018 - 2023	obec	verejné zdroje, neverejné zdroje
1.1.3.4. Sprevádzanie občanov/klientov		2018 - 2023	obec	verejné zdroje, neverejné zdroje
PRIORITA 1.2 Vytvárať podmienky pre skvalitnenie života sociálne znevýhodnených skupín obyvateľstva a občanov ohrozených civilizačnými ochoreniami				
Opatrenie:	1.2.1. Rozšírenie terénnej sociálnej práce s týmito skupinami občanov v záujme prevencie aj včasnej intervencie			
Aktivity na splnenie opatrenia		Časový harmonogram	Zodpovednosť	Zdroje
1.2.1.1. Zvýšenie počtu pracovníkov TSP		2018 - 2023	obec	rozpočet obce, MPSVaR, granty
1.2.1.2. Aktívna vyhľadávacia činnosť terénnych sociálnych pracovníkov		2018 - 2023	obec	rozpočet obce
1.2.1.3. Základné a špeciálne sociálne poradenstvo		2018 - 2023	obec	rozpočet obce
1.2.1.4. Sprevádzanie občanov/klientov		2018 - 2023	obec	rozpočet obce

Opatrenie:	1.2.2. Zriadenie komunitného centra			
Aktivity na splnenie opatrenia		Časový harmonogram	Zodpovednosť	Zdroje
1.2.2.1. Výber priestorov v jednotlivých častiach obce		2018 - 2023	obec	rozpočet obce, MPSVaR, granty
1.2.2.2. Prípadné stavebné úpravy a zariadenie KC		2018 - 2023	obec	rozpočet obce
1.2.2.3. Výber pracovníkov centier		2018 - 2023	obec	rozpočet obce
1.2.2.4. Prevádzka KC a ponuka jeho služieb pre občanov/klientov		2018 - 2023	obec	rozpočet obce
1.2.2.5. Edukačná, prednášková činnosť, koordinácia podporných skupín a skupinové terapie pre osoby ohrozené civilizačnými chorobami		2018 - 2023	obec, neziskové organizácie	obec, granty, dotácie, dobrovoľníci
PRIORITA 1.3 Zvyšovať starostlivosť o mladé rodiny s deťmi v záujme zosúladienia rodinného a pracovného života				
Opatrenie:	1.3.1. Vytváranie podmienok pre zosúladienie rodinného a pracovného života			
Aktivity na splnenie opatrenia		Časový harmonogram	Zodpovednosť	Zdroje
1.3.1.1. Vytvoriť podmienky pre vybudovanie zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov		2018 - 2023	obec	verejné zdroje, neverejné zdroje
1.3.1.2. Rozširovať služby predškolského zariadenia		2018 - 2023	obec	verejné zdroje, neverejné zdroje

1.3.1.3. Obnovenie Materského centra so službami pre mladé mamičky s deťmi	2018 - 2023	obec	verejné zdroje, neverejné zdroje
1.3.1.4. Rozšírenie detských sadov a parkov	2018 - 2023	obec	verejné zdroje, neverejné zdroje

3.3 Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

Stanovené ciele, priority a opatrenia v komunitnom pláne sociálnych služieb Obce Liptovské Sliače vychádzajú z Priority 3.2 Rozvoj sociálnej oblasti a z jej opatrení, ktoré boli schválené v rámci Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liptovské Sliače na roky 2015-2021. Sú zadefinované na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, ktorým sa zisťovali potreby komunity, na základe swot analýzy, ktorú spracovala pracovná skupina a z návrhov sociálnej komisie pri obecnom zastupiteľstve.

Hlavným rizikom v oblasti, ktorá je výsostne nezisková, budú finančné zdroje a ich dostatočný prísun do aktivít vymedzených komunitným plánom. Kategóriami finančných zdrojov sú vlastné zdroje, zdroje EŠIF, štátny rozpočet, zdroje z ÚPSVaR SR a zdroje neverejného sektora. Aj pri čerpaní zdrojov z EŠIF je potrebné vyčleniť z rozpočtu obce min. 5 % na spolufinancovanie. Eliminovať finančné riziko je na efektívnom a hospodárnom rozhodovaní Obecného zastupiteľstva, ktoré zostavuje viacročný rozpočet obce a schvaľuje ročný rozpočet obce.

Rizikom pri práci so sociálne znevýhodnenými občanmi, s občanmi ohrozenými sociálnym vylúčením, je ich neochota spolupracovať, nedôvera či obavy z budúcnosti. Toto riziko je možné znížiť dobrou prípravou terénnych sociálnych pracovníkov, ich odbornosťou a empatiou. Aj z tohto dôvodu je potrebné zaoberať sa v rámci zvyšovania kvality sociálnych služieb supervíziou.

Pre zvýšenie dostupnosti sociálnych služieb priamo u občanov dôležitú úlohu zohráva opatrovateľská služba. Na jej poskytovanie sú zo strany občanov požiadavky a rizikom pri jej zabezpečení bude nedostatok odborného personálu a vyškolených opatrovateľiek. Pre zníženie tohto rizika bude treba rozšíriť spoluprácu s okolitými obcami, zariadeniami sociálnych služieb a s príslušným Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

Komunitný plán sociálnych služieb je otvorený dokument a bude pravidelne monitorovaný sociálnou komisiou pri obecnom zastupiteľstve. Raz ročne bude formou správy vyhodnocovaný a prerokovávaný na zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré bude v prípade potreby schvaľovať aktualizáciu komunitného plánu sociálnych služieb. Aktualizácie komunitného plánu budú predložené verejnosti na diskusiu v mieste obvyklým spôsobom.

ZÁVER

Návrh komunitného plánu sociálnych služieb bol verejnosti predložený na pripomienkovanie v máji 2018 a verejnosť sa do jeho tvorby zapojila aj v rámci dotazníkového prieskumu v marci 2018 (návratnosť dotazníkov 8,9 %).

Komunitný plán sociálnych služieb 2018-2023 bol schválený Obecným zastupiteľstvom Obce Liptovské Sliače dňa 21.6.2018 číslom uznesenia

PRÍLOHY

DOTAZNÍK**1. Pohlavie:**

- ☐ muž ☐ žena

2. Vek:

- ☐ 18 – 25 rokov ☐ 56 – 65 rokov
☐ 26 – 35 rokov ☐ 66 – 75 rokov
☐ 36 – 45 rokov ☐ nad 75 rokov
☐ 46 – 55 rokov

3. Bydlisko:

- ☐ Stredný Sliač
☐ Nižný Sliač
☐ Vyšný Sliač

4. Vzdelanie:

- ☐ bez vzdelania
☐ základné vzdelanie
☐ učňovské, stredné odborné (*bez maturity*)
☐ úplné stredné odborné (*s maturitou*)
☐ vyššie odborné vzdelanie
☐ vysokoškolské vzdelanie I. stupňa (*Bc.*)
☐ vysokoškolské vzdelanie II. stupňa (*Mgr., Ing., doktorské*)
☐ vysokoškolské vzdelanie III. stupňa (*doktoranské*)

5. Rodinný stav

- ☐ slobodná/ý ☐ družka/druh
☐ vydatá/ženatý ☐ vdova/vdovec
☐ rozvedená/ý

6. Ekonomické postavenie

- ☐ zamestnanec ☐ podnikateľ
☐ študent ☐ živnostník
☐ dôchodca (starobný, invalidný) ☐ žena na MD, RD
☐ nezamestnaný

7. Typ domácnosti, v ktorej momentálne žijete

- ☐ jednotlivec ☐ pár bez detí
☐ dvaja rodičia a slobodné dieťa/deti ☐ mama a slobodné dieťa/deti
☐ 2 rodičia + deti + starý rodič/ia ☐ otec a slobodné dieťa/deti
☐ matka + deti + starý rodič/ia ☐ otec + deti + starý rodič/ia
☐ iná rodinná domácnosť, uveďte aká Kliknite alebo ťuknite sem a zadajte text.

8. Kde bývate

- ☐ v byte
☐ v rodinnom dome
☐ v domove dôchodcov
☐ inde, kde *Kliknite alebo ťuknite sem a zadajte text.*
-

9. Vaše sociálne postavenie. Uvedte do ktorej sociálnej kategórie patríte (môžete vyznačiť aj viac možností):

- ☐ osamelý rodič
☐ občan v hmotnej núdzi
☐ občan so zdravotným postihnutím
☐ občan s chronickou chorobou
☐ občan po výkone trestu
☐ občan bez prístrešia
☐ príbuzný občana z vyššie uvedených skupín
☐ nepatrím do žiadnej z uvedených skupín
☐ iné (uviesť) *Kliknite alebo ťuknite sem a zadajte text.*
-

10. Aký je Váš/Vášho príbuzného súčasný sociálny problém

- ☐ problém s mobilitou
☐ problém s bývaním
☐ problém s využívaním voľného času
☐ problém so závislosťou
☐ problém s násilím v rodine
☐ problém s vykonávaním sebaobsluhy
☐ problém s prípravou stravy
☐ problém starostlivosťou o domácnosť
☐ problém so zamestnaním sa
☐ problém s poruchami správania u detí
☐ iné *Kliknite alebo ťuknite sem a zadajte text.*
-

11. Využívate v súčasnosti niektorú sociálnu službu?

- ☐ áno ☐ nie

12. Ktoré z nižšie uvedených sociálnych služieb

- A. Využívate vy, resp. Váš príbuzný?
B. Pokladáte za najdôležitejšie, aby sa v budúcnosti v obci rozvíjali resp. predpokladáte, že ich budete potrebovať Vy alebo Váš príbuzný?

DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	A (využívam)	B (potrebné do budúcnosti)
-----------------------	--------------	----------------------------

SOCIÁLNE SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENCIE		
1. terénna sociálna služba krízovej intervencie	☐	☐
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach:	☐	☐
2.1. nízkoprahové denné centrum	☐	☐
2.2. integračné centrum	☐	☐
2.3. komunitné centrum	☐	☐
2.4. nocľaháreň	☐	☐
2.5. útulok	☐	☐
2.6. domov na polceste	☐	☐
2.7. zariadenie núdzového bývania	☐	☐
3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	☐	☐
SOCIÁLNE SLUŽBY NA PODPORU RODINY S DEŤMI		
1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	☐	☐
2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti	☐	☐
3. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života	☐	☐
4. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (detské jasle)	☐	☐
5. služba včasnej intervencie	☐	☐
SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU		
1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:	☐	☐
1.1. zariadenie podporovaného bývania	☐	☐
1.2. zariadenie pre seniorov	☐	☐
1.3. zariadenie opatrovateľskej služby	☐	☐
1.4. rehabilitačné stredisko	☐	☐
1.5. domov sociálnych služieb	☐	☐
1.6. špecializované zariadenie	☐	☐
1.7. denný stacionár	☐	☐
2. domáca opatrovateľská služba	☐	☐
3. prepravná služba	☐	☐
4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba	☐	☐
5. tlmočnická služba	☐	☐
6. sprostredkovanie tlmočnickej služby	☐	☐
7. sprostredkovanie osobnej asistencie	☐	☐
8. požičiavanie pomôcok	☐	☐
SOCIÁLNE SLUŽBY S POUŽITÍM TELEKOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGIÍ		
1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	☐	☐
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	☐	☐
PODPORNÉ SLUŽBY		
1. odľahčovací služba	☐	☐
2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností	☐	☐
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre	☐	☐
4. podpora samostatného bývania	☐	☐
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni	☐	☐
6. poskytovanie sociálnej služby v práci	☐	☐
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny	☐	☐

13. Aká forma poskytovania sociálnych služieb by Vám vyhovovala najviac?

- ☐ ambulantná (za sociálnou službou prijímateľ sociálnej služby prichádza do zariadenia)
- ☐ terénna (sociálna služba sa poskytuje v rodinnom prostredí prijímateľa služby - doma)
- ☐ pobytová (súčasťou sociálnej služby je ubytovanie – 24 hod. denne)

14. Ktorá z nasledujúcich skupín obyvateľstva vo Vašej obci podľa Vás potrebuje väčšiu pozornosť?

- ☐ seniori
- ☐ občania so zdravotným postihnutím/ rodina so zdrav. postihnutým členom
- ☐ rodiny s deťmi
- ☐ neúplné rodiny
- ☐ ľudia s problémami so závislosťami
- ☐ ľudia bez domova
- ☐ týrané deti
- ☐ nezamestnaní
- ☐ ľudia v sociálnej núdzi
- ☐ iným, uveďte Kliknite alebo ťuknite sem a zadajte text.

15. Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potreboval/a získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb v obci?

- ☐ obráťim sa na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol
- ☐ kontaktujem organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú
- ☐ vyhľadám pomoc u priateľov, v rodine
- ☐ získam informácie z internetu
- ☐ dostanem informácie osobne na úrade
- ☐ informácie získam prostredníctvom novin, ktoré vydáva obec
- ☐ iné zdroje (vypíšte) Kliknite alebo ťuknite sem a zadajte text.

- ☐ takéto informácie nevyhľadávam
- ☐ neviem, doteraz som sa s takouto situáciou nestretol/a

16. Myslíte si, že by ku zlepšeniu informovanosti prispelo kontaktné miesto, kde by boli poskytované všetky informácie z tejto oblasti?

- ☐ áno ☐ nie ☐ neviem

17. Vaše postrehy a návrhy k sociálnym službám a zariadeniam sociálnych služieb, uveďte o aké sociálne služby by ste mali záujem, ktoré služby podľa Vás chýbajú:

Kliknite alebo ťuknite sem a zadajte text.

Ďakujem Vám za vyplnenie dotazníka